

spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRÁVODAJ

2/2019

Místní akční skupiny Posázaví

Posázavské obce a města si vyměňují zkušenosti

Bystřici už nepřehlédnete

Sázavská komunita 55+

Dotace pomohou v Posázaví postavit chodníky i rozšířit sociální služby

Odborné učebny ve školách, chodníky, turistický altán, lesní stezka, nové sociální zázemí hostelu, modernizace provozu na zpracování masa i sociální služby budou v Posázaví

realizovány s pomocí dotace z evropských fondů. MAS Posázaví, která je rozděluje, má v programovém období 2014–2020 k dispozici zhruba 170 milionů korun. O velké části

z nich už bylo rozhodnuto, poslední šance požádat o finanční podporu budou mít zájemci v první polovině roku 2020.

Program rozvoje venkova (PRV)

V PRV byly vyhlášeny tři výzvy k předkládání žádostí o dotace. Podpořeno bylo devět projektů ve výši 9 291 015 Kč. Ve 4. výzvě, která bude vyhlášena ještě letos, bude k dispozici 39 239 735 Kč. Rozdělovat se budou ve čtyřech Fichích (oblastech podpory), a to Agroturistika, Lesy, voda, rekreace, Podpora místních výrobců a takzvaný Článek 20 zaměřený na podporu základních služeb a obnovy vesnic, který zahrnuje investice do mateřských a základních škol nebo kulturních a spolkových zařízení. Podpořené projekty se musí realizovat do 30. 6. 2023.

Název projektu	Žadatel	Dotace	Celkové náklady
Schválené projekty v 3. výzvě			
Rekonstrukce objektu C včetně dodávky chlazení	Jaroslav Zajíček	492 874,00	1 176 548,00
Uvádění jílovských masných výrobků na trh	Roman Tintěra	630 500,00	1 525 810,00
Rekonstrukce sociálního zařízení hostelu Bisport Kácov	Bisport Kácov s.r.o.	163 462,00	363 249,00

Integrovaný regionální operační program (IROP)

V devíti výzvách IROP bylo dosud podpořeno 23 projektů ve výši alokace 89 550 748 Kč. V desáté výzvě, která bude vyhlášena na přelomu roku, bude k rozdělení 14 158 658 Kč. Využít se budou moci v rámci Fiche Bezpečná cesta nejen do školy, tedy na zvýšení bezpečnosti dopravy v obcích. Podpořené projekty se musí realizovat do 30. 6. 2023.

Název projektu	Žadatel	Dotace	Celkové náklady
Přijaté projekty v 6. výzvě			
Odborné učebny ZŠ Votice	Město Votice	1 999 976,10	2 105 238,00
Odborné učebny ZŠ Miličín	Obec Miličín	1 999 905,80	2 348 354,00
Rozšíření školních dílen ZŠ Bystřice	Město Bystřice	1 771 537,37	1 864 776,18
Odborná učebna IT a AJ	„Základní škola a Mateřská škola Senohraby, okres Praha-východ, příspěvková organizace“	1 141 578,90	1 201 662,00
Přijaté projekty v 7. výzvě			
Centrum Péče Čerčany	Tři o.p.s.	14 249 999,05	18 999 999,00
Přijaté projekty v 8. výzvě			
Lemanta Benešov – handicap je výzva nikoliv překážka	Lemanta s.r.o.	2 074 141,65	2 257 707,00
Přijaté projekty v 9. výzvě			
Chodník podél III/1107 a III/11010 v Ostředku	Obec Ostředek	3 325 000,00	7 907 059,00
Votice – chodník Mokate	Město Votice	1 999 999,85	3 534 147,00
Chodník podél silnice II/111 Divišov	Městys Divišov	3 325 000,00	3 634 980,00
Chrast – autobusové zastávky podél silnice II/106	Město Týnec nad Sázavou	1 999 999,85	2 930 683,24
Chodník ul. Družstevní, Čerčany	Obec Čerčany	1 273 298,72	2 775 989,49
Chodník a místo pro přecházení podél silnice II/110, Vlašimská	Město Benešov	1 239 527,70	2 460 794,94
Rekonstrukce chodníku Nádražní ulice, zvýšení bezpečnosti chodců – 3. etapa	Město Jílové u Prahy	3 011 010,10	4 305 249,20

Operační program Zaměstnanost (OP Z)

V OP Z byly dosud vyhlášeny tři výzvy. Podpořeny byly tři projekty ve výši alokace 13 989 737 Kč. Příjem žádostí 4. výzvy, v níž je k rozdělení 2 497 322 Kč, bude ukončen 31. 10. 2019.

Název projektu	Žadatel	Dotace	Celkové náklady
Schválené projekty v 2. výzvě			
Obce blíže lidem – Rozvoj terénní a komunitní sociální práce ve venkovských lokalitách	RUAH o.p.s.	9 904 500,00	9 904 500,00

S pomocí dotace byla zřízena funkce koordinátora sociální práce na územích svazku obcí CHOPOS a v Mikroregionu Voticko. Na to navázal velký projekt společnosti RUAH o.p.s., která zajišťuje sociální služby v oblasti Sázavska, Čerčanska, Neveklovska, Bystřicka a Týnecka. Podobný projekt, který by měl

pokryt tyto služby v části Prahy-západ (Jílovsko, Petrov, Hradištko, Pohoří, Kamenný Přívoz) v současnosti konzultuje město Jílové u Prahy. Pokud se ho podaří realizovat, bylo by téměř celé území MAS Posázaví pokryto terénními sociálními pracovníky. „Rádi bychom tyto služby podpořili i v dalším progra-

movém období, chceme, aby to byly stěžejní projekty území. Projekt CHOPOSu je navíc sledován jako jeden z příkladů dobré praxe v republice, Ministerstvo práce a sociálních věcí bude hodnotit, jaký má dopad na region a jestli má význam ho podporovat,“ řekla ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

ITI – další šance pro posázavské obce a města investovat s pomocí dotací

Doprava a její bezpečnost, odpadové hospodářství, vodovody a kanalizace, hospodaření s vodou, sociální bydlení, vzdělávání, sociální služby nebo cestovní ruch a kulturní památky – to jsou společná témata pro jednání starostů posázavských obcí a měst v rámci aktualizace Strategie Integrované teritoriální investice v metropolitní oblasti Praha (ITI) pro období 2021–2027. Její součástí je i seznam navrhovaných projektů. Ty, které budou zařazeny do jeho konečné verze a budou ve fázi

projektové dokumentace, budou mít velkou šanci získat na realizaci dotaci. Aktivitu koordinuje společnost Posázaví o.p.s. spolu s Městem Benešov.

První výzvy k předkládání žádostí o dotaci na projekty ITI v novém programovém období by měly být vyhlášeny v letech 2021/2022. Příspěvek Evropské unie by mohl pokrýt 55 procent způsobilých výdajů, o výši podpory z národních zdrojů se teprve jedná.

„Snažíme se tam nyní dostat veřejná prostranství, kulturní, komunitní a společenská místa. Zaměřujeme se také na sociální oblast – od poraden až po pečovatelské, seniorské a odlehčovací domy nebo denní stacionáře. Stejnou péči jako věnujeme mladým, chceme dát i seniorům,“ uvedl Václav Pošmurný ze společnosti Posázaví o.p.s. Mezi plánovanými akcemi je například vybudování sociálního bydlení v Bystřici.

Na seznamu investičních akcí, který z jednání starostů vzešel, je dále mimo jiné stavba zachytného parkoviště v Čerčanech, nákup autobusů pro svazek obcí CHOPOS, vybudování pátevní cyklostezky Votice–Bystřice–Benešov a Týnec nad Sázavou – Benešov, rychlostní radary, sběrné dvory, třídírny odpadu, vodovod podél dálnice D3 nebo kanalizace v Bystřici a Týnci nad Sázavou.

I v končícím programovém období 2014–2020 byla koordinátorem aktivit v rámci ITI společnost Posázaví o.p.s. Na realizaci projektů se podařilo vyčerpat kolem 250 milionů korun. Mimo jiné se vybudovaly dopravní terminály v Sázavě a Týnci nad Sázavou, další se staví v Benešově. Navýšila se také kapacita některých mateřských škol a školek.

jt

Posázavské obce a města si vyměňují zkušenosti

Školství, odpadové hospodářství, spolková činnost... – témat, která řeší posázavské obce a města, je nespočet. Je proto nasnadě přistupovat k nim společně, třeba sdílením příkladů dobré praxe. Zástupci samospráv z regionu se tomu nevyhýbají, naopak. Výsledkem jsou společná setkání, na nichž si mohou vyměnit své zkušenosti. Jedno takové se uskutečnilo v červnu v Jílovém u Prahy a týkalo se nakládání s komunálním odpadem. Další je naplánováno na podzim do Týnce nad Sázavou a hovořit se na něm bude o podpoře spolkové činnosti.

„Chceme na něm odprezentovat, jak máme vyřešenu podporu spolků z obecního rozpočtu, tedy například údržbu sportovišť nebo příspěvky na spolkovou činnost dětí i dospělých,“ řekl týnecký starosta Martin Kadrnožka. Město podle něj podobná setkání, ať už na místní nebo regionální úrovni, podporuje. „Sdílení dobré praxe je přínosné, rádi si to poslechneme, inspirujeme se a možná něco z toho i zavedeme. Například na školách zařazených do sítě Zdravých měst, jejímž členem je i Týnec nad Sázavou, je sdílení dobré praxe naprosto běžnou záležitostí. Takže je fajn, že i v rámci regionu můžeme sdílet zkušenosti sousedních měst a obcí,“ dodal.

Setkání v Jílovém u Prahy, zaměřené na odpadové hospodářství, zorganizovala společnost Posázaví o.p.s. na základě iniciativy

jílovského starosty Pavla Peška. Kromě poradatelského města a Týnce nad Sázavou se ho zúčastnili zástupci Neveklova, Sázavy, Bystřice a Benešova. Akce vzešla z jarního plánování a setkávání v rámci posázavských Zdravých měst. Jejich zástupci a koordinátoři se setkali nad Výzvou č. 92, která byla vyhlášena v rámci Operačního programu Zaměstnanost s cílem zvýšit profesionalizaci veřejné správy. Účastníci jednání se tehdy shodli na tom, že se chtějí potkávat častě-

ji a sdílet navzájem příklady dobré praxe. Úlohy koordinátora těchto setkání se ujala Posázaví o.p.s. „S ohledem na strategii rozvoje regionu, kterou jsme zpracovali a pravidelně aktualizujeme, je pro nás důležité mít informace o tom, co se ve městech a obcích regionu děje, jakými problémy se zabývají. Snažíme se hledat společná témata obcí a pomáháme je řešit,“ uvedla ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

jt

Zástupci posázavských obcí hovořili v Týnci nad Sázavou o vodě

O rozšíření vodárenské soustavy v koridoru plánované dálnice D3, novinkách ve vodním zákonu i dotačních možnostech hovořili v červnu účastníci shromáždění starostů v Týnci nad Sázavou. Akce, kterou pořádala společnost Posázaví o.p.s., se zúčastnila třicítka zástupců samospráv z regionu.

Viktor Hrnčíř ze společnosti Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. (VRV) přítomné informoval o aktivitách Středočeského kraje v přípravách výstavby vodovodního řadu v trase plánované dálnice D3 mezi Hostěradicemi a Novou Hospodou. Po odborné analýze je vybraná varianta v současnosti ve fázi projektování a přípravy dokumentace pro územní rozhodnutí. Přivaděč by mohl záso-

bit vodou kolem 23 000 obyvatel. Investiční náklady na vybudování 61,2 km potrubí, čtyř vodojemů a devíti přečerpávacích stanic podle studie proveditelnosti z roku 2016 činily 613 milionů korun bez DPH, v současných cenách ale budou vyšší.

Trasa vodovodu by měla být navržena letos na podzim a pak se začne jednat s vlastníky dotčených pozemků. Jiří Frýba ze společnosti VRV řekl, že vodovodní přivaděč se připravuje jako veřejně prospěšná stavba, a to nezávisle na stavbě dálnice D3. Přivaděč má prioritu v rámci Středočeského kraje i České republiky, což si vyžádalo změnu příslušného zákona i přípravu odpovídajících dotačních titulů na stavbu a rekonstrukce vodovodních řadů ze strany Ministerstva země-

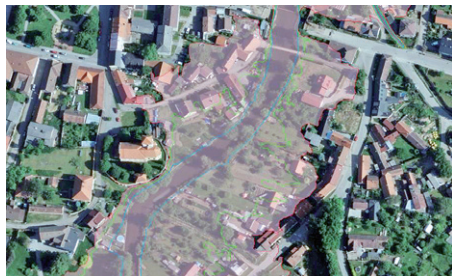
dělství a Ministerstva životního prostředí, upozornil Jiří Frýba.

Nový přivaděč by pomohl například obci Václavice. Starosta Zdeněk Votruba uvedl, že v posledních letech mají problémy se zásobováním pitnou vodou. Vydatnost vlastních zdrojů nestačila a nevyřešily to ani nové vrty, protože voda z nich není kvalitní a je třeba vybudovat úpravnu. Problémy v blízké budoucnosti se dají podle starosty Pavla Hrušky očekávat i v Chrástanech. „Nemáme společný vodovod, což omezuje rozvoj obce,“ upozornil. Stavbu přivaděče by uvítali i v Pohoří. „Máme dva lokální vrty, které ale nejsou na obecních pozemcích. Zhruba polovinu vody obyvatelé čerpají z vlastních studní,“ řekla místostarostka Jana Paulová. „Zdroje máme, je ale potřeba, aby se lidé naučili s vodou šetřit,“ apelovala starostka Chocerad Eva Bubnová.

Kateřina Hánová z VRV přítomné seznámila také s novinkami ve vodním zákoně vyvolanými vývojem klimatu. Informovala mimo jiné o Komisi pro suchu, o akumulaci dešťové vody v rámci veřejných budov nebo o dotačních možnostech. Připomněla také Studii odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření v povodí Sázavy. Manažerka Posázaví o.p.s. Marie Škvorová zástupce obcí seznámila s průběhem realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Posázaví. Hovořila o alokacích i termínech výzev k předkládání žádostí o dotace. Václav Pošmurný zástupce samospráv seznámil s Informačním systémem pro regionální rozvoj, do nějž má Posázaví o.p.s. přístup, a který může obcím pomoci se shromážděním statistických údajů potřebných k přípravě projektů. Hovořil také o novinkách v cestovním ruchu v regionu.

jt

Studie odtokových poměrů neskončila v krabicích, pokračuje se dál...

V prvním letošním čísle Zpravodaje Posázaví jsme Vás informovali o tom, že v březnu letošního roku byla dokončena Studie odtokových poměrů včetně návrhů přírodních protipovodňových opatření v povodí Sázavy. Studie byla zpracovávána dva roky a jejím výsledkem je návrh opatření k zadržení vody v krajině a k ochraně před ničivými důsledky velkých vod na přítocích řeky Sázavy. Opatření byla navržena pro řadu obcí v regionu,

ale také pro správce vodních toků – Povodí Vltavy, státní podnik a Lesy ČR, státní podnik. Návrhy opatření byly také předány Státnímu pozemkovému úřadu, který je použije jako podklad pro pozemkové úpravy.

Řada opatření je i po skončení studie dále rozpracovávána. Jedná se například o retenční nádrž v Petroupimi, která by měla chránit obec před bleskovými povodněmi. Dále je v projektové přípravě soubor opatření na Jevanském potoce, který zajišťuje Povodí Vltavy, státní podnik. Město Bystřice rozpracovává revitalizaci náhonu, Čerčany dále uvažují o rekonstrukci návesního rybníku a stejně tak i Netvořice řeší možnost realizace retenční nádrže. Probíhají jednání s vlastníky dotčených pozemků.

Další řada opatření není ve fázi další projektové přípravy, ale obce zvažují jejich další pří-

pravu a hledají možné zdroje financování, a to i pro další projektovou a inženýrskou činnost.

Kateřina Hánová

Studii odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření v povodí Sázavy realizovaly od 1. března 2017 do 31. března 2019 zdejší obce a města ve spolupráci s Povodím Vltavy, státním podnikem a Lesy České republiky, s. p. Jejím cílem bylo snížit povodňové ohrožení a zvýšit možnosti zadržování vody v krajině. Zaměřila se na to, jak zvýšit retenci vody v povodí, jak umožnit její neškodný rozliv, zachytit povodňové průtoky v poldrech a ochránit intravilán. Zmapovala téměř 140 km vodních toků a jejich povodí, což představuje zhruba 66 000 hektarů, na nichž se nachází 83 obcí s asi 100 000 obyvateli.

Projekt Smart City chce zefektivnit fungování veřejné správy

Zkvalitnit, zefektivnit a optimalizovat fungování veřejné správy na úrovni měst a obcí v ČR je cílem konceptu Smart City (Inteligentní město), založeném na principech udržitelného rozvoje, který se opírá o využití moderních technologií. O projektu Smart City (Smart Česko), který realizuje Svaz měst a obcí ČR s podporou Operačního programu Zaměstnanost, hovořili na regionálním setkání zástupci posázavských obcí s Rut Bízkovou.

V rámci Strategického rámce SMO ČR v oblasti Smart City byla zpracována analýza strategií 33 měst a obcí ČR a 20 obcí a měst z EU a Izraele, zaznamenané příklady dobré praxe a realizováno dotazníkové šetření v obcích k akceptaci nových technologií. Výstupem projektu bude mimo jiné vzdělávací program pro úředníky a zástupce. Rut Bízková doporučila, aby obce při hledání „chytrých“ řešení svých problémů spolupracovaly s vysokými školami, aby využívaly poradenství v rámci centra sdílených služeb (ICT). Informovala

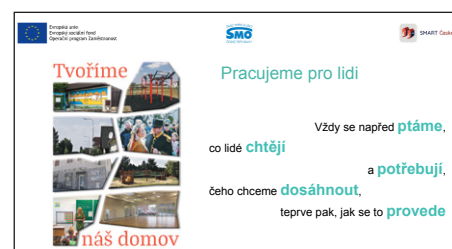
o tom, že do roku 2023 by měla být zpracována digitální mapa ČR a krajů.

Z diskuse vyplynulo, že v oblasti sběru dat a návaznosti postupů ke Smart City není jednotný postup – řeší to Ministerstvo pro místní rozvoj, SMO ČR, Národní síť Zdravých měst ČR –, obce nevědí, čím se řídit. Rut Bízková přislíbila, že předá SMO ČR návrh na zřízení clearingového centra pro dotazy obcí. Objevil se také návrh připravit pro obce vzor, jak co dělat, a rozšířit mezi ně metodické postupy prostřednictvím místních akčních skupin a center sdílených služeb.

Projekt Strategický rámec Svazu měst a obcí v oblasti Smart City má za cíl představitelům měst a obcí přinést popis chytrých služeb, které mohou být pro město/obec dané velikostní kategorie a s ohledem na jeho funkci v území přínosné. Je potom na vedení obce, zda se rozhodne danou chytrou službu v obci zavést. Smart City má nejširší uplatnění v oblasti energetiky a dopravy, využití ale může

najít také ve vodohospodářství, odpadovém hospodářství, e-governmentu či krizovém řízení. Jeho výhodou je zjednodušení procesu zapojení odborné i široké veřejnosti pomocí elektronických nástrojů, například komunikační platformy či sociálních sítí, předpokládá to ale investice do nových technologií. Na přípravě strategie města se pak budou moci podílet také pracovní skupiny sestavené z odborníků z různých institucí, lokálních podnikatelů a zájmových spolků.

Další informace jsou na www.smartcesko.cz. jt

Budeme aktualizovat strategii Posázaví – pojdte s námi do toho!

Jakým směrem se bude ubírat Posázaví v následujících letech, o tom hodně napoví Strategie rozvoje regionu na roky 2021–2027. Její aktualizaci připravuje společnost Posázaví o.p.s., která zajišťuje finanční a administrativní náležitosti Místní akční skupiny Posázaví (MAS). Pojďte se s námi podílet na přípravě tohoto důležitého dokumentu!

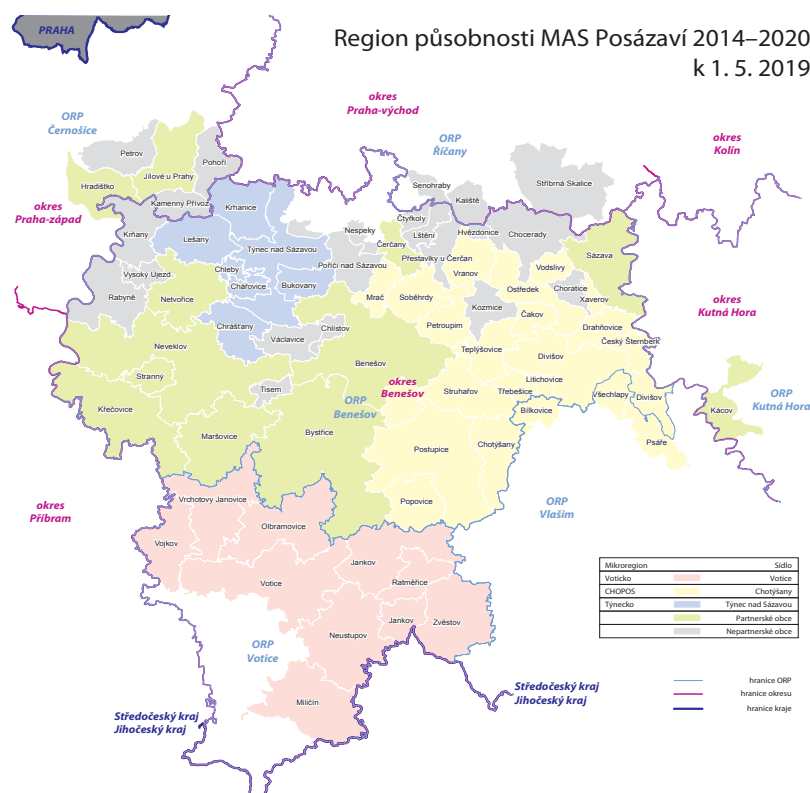
Prvním krokem je přihlášení se obce nebo města k územní působnosti MAS Posázaví.

vi – podmínkou k tomu je souhlas příslušného zastupitelstva. Tento souhlas bude Posázaví o.p.s. jako garant fungování MAS přikládat k jednotlivým dokumentům, se kterými se bude MAS Posázaví ucházet v dalším programovém období o finanční zdroje z evropských operačních programů. Tyto zdroje pak půjdou prostřednictvím MAS Posázaví a v duchu Strategie do obcí, neziskových organizací, spolků a k podnikatelům v regionu.

„Zařazení správního území obce do územní působnosti MAS Posázaví na období 2021–2027 a její zapojení do přípravy Strategie musí zastupitelstva schválit do konce roku 2019. Na rozdíl od předchozích programových období nebudeme připravovat Strategii novou, ale navážeme na tu současnou a budeme ji aktualizovat. Okolnosti přípravy Strategie i fungování MAS zastupitelům rádi osobně vysvětlíme, pokud o to budou mít zájem,“ řekla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

Svým souhlasem zastupitelstva zároveň rozhodnou o územní působnosti MAS Posázaví, k níž se v současnosti hlásí 70 obcí. „Mají tak možnost vyjádřit se, jestli u toho chtějí být s námi. Souhlasem se ale k ničemu finančně nezavazují, naopak mohou získat. Pokud uspějeme jako v předchozích programových obdobích od roku 2004, tak budou moci obce čerpat na své projektové záměry peníze z evropských operačních programů, které v současnosti připravují řídicí orgány. Předpokládá se, že bude hodně podporována kultura, spolky a další aktivity obcí,“ dodala Bohunka Zemanová.

Vyzvala proto obce, aby se od příštího roku aktivně zapojily do aktualizace Strategie, aby si řekly, co chtějí podpořit. Posázaví o.p.s. k tomu bude pořádát setkání, o kterých bude informovat prostřednictvím mailů, webových stránek i zpravodaje. Projekty, které se budou ucházet o dotace, musí být v souladu nejen se Strategií, ale také s rozvojovým programem dané obce. Pokud ho obec nemá, Posázaví o.p.s. jim s jeho zpracováním pomůže. jt

Posázaví v brožurce, mapách, na webu i sítích

Zviditelnit tradiční turistický region kolem řeky Sázavy bylo cílem široké informační kampaně, kterou v prvním pololetí 2019 realizovala společnost Posázaví o.p.s. Součástí bylo vydání komplexního tištěného průvodce po destinaci v českém, anglickém a německém jazyce a aktualizovaných skládacích map s výlety po Posázaví, modernizace webové aplikace www.posazavi.com a prezentace na sociálních sítích.

Turistický průvodce Poznáváme Posázaví
Nová propagační brožura „Poznáváme Posázaví“ přináší informace o turisticky zajímavých a dostupných místech dolního Posázaví. Představuje nejen řeku Sázavu a její blízké okolí, tedy Jílovsko, Týnecko, město Sázavu, Český Sternberk, Kácovsko a Zručsko, ale i Benešov, Konopiště a Jemniště, Neveklovsko, Netvořicko, Dolní Břežany, Průhonice nebo Velké Popovice. Jsou v ní praktické informace i tipy na rodinné výlety nebo služby. Publikace vyšla v českém, anglickém a německém jazyce.

Mapa výletů po Posázaví

Jedná se o aktualizovanou verzi populární série skládacích map nazvaných „Rodinné výlety v Posázaví“, kterou vydala společnost Posázaví o.p.s. v roce 2017. Jsou v nich trasy pro pěší, cyklisty a voňáky, turistické cíle i přírodní zajímavosti. K dostání je zdarma v informačních centrech v regionu a zařízených vybraných partnerů.

Webové stránky www.posazavi.com

Modernizované webové stránky nabízejí snadnější a rychlejší vyhledávání i jednodušší komunikaci s uživateli. Nechybí na nich informace o turistických cílech, gastronomické tipy, nabídka ubytování, kalendář akcí, podrobné mapy, to vše podložené bohatou databází. Nová rubrika Multimédia nabízí k prohlédnutí nebo stažení reportáže a propagační materiály, publikace i filmy o regionu.

Prezentace na sociálních sítích

Velkou změnou prošla zejména prezentace na sociálních sítích Facebook a Youtube, nově k nim přibyl Instagram. „Facebook Posázaví byl dosud všeobecnou stránkou o regionu. Cílem kampaně bylo navýšit počet jeho fanoušků a zaměřit se víc na cestovní ruch. To se povedlo, návštěvnost stoupla a lidé začali komentovat naše příspěvky,“ řekla manažerka pro cestovní ruch Martina Vošahlíková. Zatímco loni v červnu měly facebookové stránky Posázaví méně než 1 500 fanoušků, letos v červnu jich už bylo kolem 2 500.

Populárními se na Facebooku stala hlavně krátká videa propagující region. Od ledna do června jich vzniklo 20. Největší

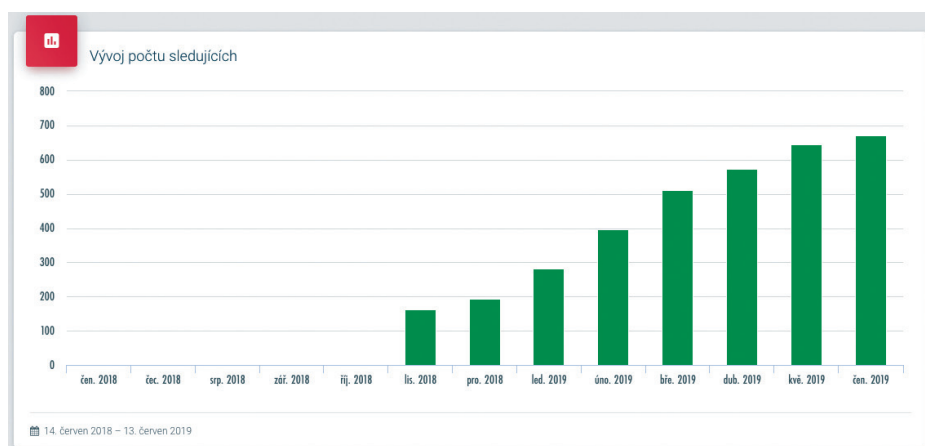
dosah a nejvíce reakcí mají ta o přírodě a zejména řece Sázavě. K atraktivitě videí přispěly i záběry z dronu. „Je to taková přidaná hodnota, jiný pohled, který ne každý může běžně vidět. Lidem se to hodně líbí,“ dodala Martina Vošahlíková. A jak takový snímek vznikl? „Vybrali jsme si určité lokality a snažili se do nich zahrnout naučnou stezku, zajímavou zříceninu, hrad... Vždycky jsme to pojali jako tip na celodenní nebo půldenní výlet. Dojeli jsme tam autem nebo vlakem a vydali se na výlet, který lidé, kteří nás sledují, mohou absolvovat na vlastní kůži,“ popsala Martina Vošahlíková. Nejoblíbenějším, s nejvíce reakcemi a dosahem bylo podle ní video propagující Posázavskou stezku. Všechna videa je možné zhlédnout také na Youtube Posázaví.

Region je propagován i na novém instagramovém účtu Poznáváme Posázaví. „Je zaměřený zejména na vizuální stránku a Posázaví má co nabídnout. Fotky, které jsme zveřejnili, se lidem hodně líbily a měly i největší dosah a nejvíce komentářů a lajků,“ shrnula Martina Vošahlíková. Během kampaně se počet sledujících vyšplhal k 700.

Kampaň s podporou dotace z Ministerstva pro místní rozvoj skončila v červnu, propagace Posázaví ale pokračuje v podobném duchu dál. A počet fanoušků i sledujících na sociálních sítích má stále vzestupnou tendenci.

jt

Černobílé vzpomínání

Fotografie rozesmátých dětí stavějících na břehu řeky hrad z písku, táborníků pod plátěným stanem, rybářů snažících se na dřevěný prut ulovit aspoň nějakou „čudlu“, lidé koupajících se u jezu nebo čekajících na loďku s převosníkem... ale především fotografie samotné řeky Sázavy, která učarovala každému, kdo se kdy ocitl v její blízkosti. Řeknete, že to není nic nového pod sluncem? Že podobných snímků jsou propagační materiály plné? Pak vězte, že záběry, které máme na mysli, dělí od současnosti desítky let. Ani se nechce věřit, že tu útlou knížečku černobílých fotografií nazvanou *Léto na Sázavě*, která na nás „čekala“ v internetovém antikvariátu, vytvořili Emanuel Vladimír a Jiří Danihelovští (otec a syn) někdy v 50. letech minulého století. Vydala ji tehdy a „ochotně a bezplatně“ poskytovala Cestovní informační služba („prostě CIS“) v Benešově u Prahy. Stejně jako druhou útlou knížečku nazvanou *Střední Povltaví*, kterou jsme získali podobným způsobem. Pojďte si je s námi prolistovat!

Léto na Sázavě

Má dvaadvacet stran černobílých fotografií a typickou „vůni“. Vůni zažloutlého papíru, staré krabice z bábíčiny půdy, dlouho neotevřeného šuplíku... prostě vůni vzpomínek. Listovat jí je jako dívat se na film pro pamětníky. „Jedni sem na Sázavu přicházejí s chlebníkem na boku jako poutníci, druhé láká voda a slunný břeh, a jiní horolezecky se pachtí po skalách vzhůru do svých „bytových jednotek“ přilepených na stráních, kde lze rozměry místností počítat takřka jen na centimetry. A všem září radost z tváře – a zdola od řeky zaznívají jásaivé hlasy velkých i dětských smích...“ popsali autoři v úvodu publikace tehdejší atmosféru v nejoblíbenějších úsecích jedné z našich nejhezčích řek – pod Medníkem, zlenickou Hláskou a u Staré Dubé.

Střední Povltaví

Druhá knížečka s 22 černobílými fotografiemi je pomyslným výletem pod hladinu vodní nádrže Slapy. „Budovatelské proměny našeho života změní tvář naší střední Vltavy. Pod vodami přehrad zmizí drobné osady vorařů, letní chaty i ony starodávné chaloupky pod

stráněmi skal hlubokého dolu řeky, jakou ji znali turisté, vodáci a rybáři... Změní se Vltava od Cholina za bývalé Svatojanské proudy – a proto jsme se vydali do oněch míst očekávaných velkých dějů, abychom objektivem zachytili ještě několik koutků z té mizející povltavské idylly,“ avizovali v úvodu autoři svou obrázkovou výpravu. Lze jen tušit, kde se pod vodou ukrývají místa, která se ocitla v hledáčku jejich fotoaparátu: strmá skaliska, břeh, kde stával starý vodní mlýn, stanový tábor nebo kotviště dřevěných pramic, kudy jezdil výletní parník...

Svědkové minulosti

Každé podobné setkání s takovými svědky minulosti, jimiž bezesporu obě publikace jsou, je velkým dobrodružstvím. I když fotografie v nich „mlčí“, přesto hodně „povídají“. A je zajímavé se do jejich „hovoru“ zaposlouchat. Můžete se tak třeba dovědět, že z vyhlídek kolem Jílového u Prahy a Medníku je na meandry řeky Sázavy stále krásný pohled, i když ho někdy trochu zakrývají větve přerostlých stromů. Nebo že veřejná říční koupadla s přívozem pod zříceninou hradu Zlenice-Hláška stále fungují, či to, že v blízkosti železniční trati nad řekou u Staré Dubé jsou pořád vidět zbytky zaniklého sídlištního komplexu z 13. století.

Podobné pohledy se nikdy neomrzí, proto jsou jich plné také současné propagační materiály zvoucí turisty k návštěvě Posázaví. Příkladem je barevná brožurka, kterou už 15 let vydává společnost Posázaví o.p.s.

Emanuel Vladimír Danihelovský – volno-myšlenkář a propagátor turistiky

Vraťme se ke dvěma útlým knížečkám, které uvízly v naší síti. Spojuje je jméno Emanuela Vladimíra Danihelovského. Co o něm víme? Narodil se 24. prosince 1884 v Praze. Odmaturoval na reálném gymnáziu v Pra-

ze, přestěhoval se do Benešova, pracoval ve zdejší Hospodářské a úvěrní bance a oženil se s dcerou místního knihkupce. Jako začínající volno-myšlenkář psal do novin, čímž si znepřátelil nejen církev, ale také následníka rakousko-uherského trůnu a majitele konopištského panství Františka Ferdinanda d'Este. A to se mu stalo osudným. Když v jedné ze svých básní nazvané „Verbotener Weg“ (Zakázaná cesta) veřejně kritizoval zamezení přístupu do parku u konopištského zámku, doporučilo mu vedení banky, aby změnil zaměstnání i bydliště. A tak se roku 1914 s rodinou přestěhoval do Ústí nad Orlicí. Městečko a jeho okolí si jej natolik získalo, že se pustil do jeho propagace. Spolu zakládal samostatný odbor Klubu českých turistů v Ústí nad Orlicí, v roce 1921 vydal turistického průvodce „Poorlicko“, přispíval do turistických časopisů, podílel se na vydávání propagačních brožurek i jiných regionů. V roce 1946 se vrátil do Benešova, kde dalších dvacet let pracoval v oblasti turistiky a vydal několik publikací s touto tematikou. Zemřel 26. 5. 1967.

Pradědek by měl radost

„Svět je malý a o náhody v něm není nouze“ – právě tato věta obchodního cestujícího s jabloneckou bižuterií pana Lustiga v podání herce Arnošta Goldflama z legendární pohádky Lotrando a Zubejda mně vytanula na mysli, když jsem se dověděla další zajímavou informaci o Emanuelu Vladimírovi Danihelovském. Jeho pravnučkou je Lucie Nazon, benešovská rodačka žijící ve francouzském Sainte-Agnès, partnerském městě Benešova. I díky ní vydalo v roce 2018 Sdružení přátel Sainte-Agnès ve spolupráci se společností Posázaví o.p.s. propagační brožurku o této nejvýše položené obci na pobřeží Evropy. Rodinné geny se prostě nezaprou...

jt

Přátelství s vůní citrusů a levandule

Pyšní se titulem nejvýše položené obce na pobřeží Evropy, přesto má francouzská Sainte-Agnès blízko i k Benešovu. Co spojuje vesnici přezdívanou „balkonem Azurového“ pobřeží s městem, které má víc než desetinásobný počet obyvatel a od moře ho dělí stovky kilometrů? Především lidé... a jejich snaha spolupracovat, vyměňovat si zkušenosti, poznávat jiné tradice a zvyky. Partnerství obou sídel schválili benešovští zastupitelé v roce 2012. Od té doby se toto „přátelství s vůní citrusů a levandule“ s větší či menší intenzitou rozvíjí dál. A to i díky společnosti Posázaví o.p.s., která je poslední čtyři roky u toho.

„V roce 2016 jsme pomáhali organizovat návštěvu Benešovských v Sainte-Agnès. A navzdory politickým změnám na obou radnicích v uplynulých letech se tu spolupráci snažíme dál podporovat. Byli jsme ve Francii

například na slavnostech citronů i levandule, jejichž pěstování je pro tuto oblast typické. Pomohli jsme Sdružení přátel Sainte-Agnès vydat v češtině propagační brožurku o jejich obci,“ uvedla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. V rámci spolupráce také navštívili Francii žáci ZUŠ Benešov.

Delegace se vyměňovaly na obou stranách hranic. V současnosti se na začátek prosince připravuje návštěva francouzských přátel v České republice. Kromě Prahy, Konopiště a Jemniště stráví dva dny v Benešově, kde se sejdou se zástupci města, navštíví Muzeum umění a designu i základní uměleckou školu.

Připravuje se také rozšíření spolupráce škol – francouzská strana má zájem propojit základní školu ze Sainte-Agnès s benešovskou Základní školou Karlov. Účastnit by se toho měli také studenti francouzštiny benešov-

ského gymnázia. „Jednalo by se nejprve o korespondenční výměnu informací o každé škole a městě, ve kterém se nachází, a to formou dopisů, malovaných obrázků, fotografií vystavených v každé škole,“ popsala za francouzskou stranu Lucie Nazon. Témat se podle ní nabízí hodně – třeba roční období a s nimi spojené zvyky a aktivity, například Vánoce a Velikonoce...

K vzájemnému poznání obou regionů mohou přispět také plánované výměny turistů, které připravuje Ivanka Hořejší, která se po 15 letech vrátila z Francie zpět do Čech. Plánuje sem vozit ze země galského kohouta menší skupiny lidí, kterým by ráda představila Českou republiku a zejména Posázaví. Podle Bohunky Zemanové by to mohl být zajímavý posun v oblasti cestovního ruchu v regionu.

jt

Středověká vesnička Sainte-Agnès se nachází mezi nebem a zemí v 700m nad mořem na západním křídle skalnatého hřebene, který ji převyšuje do výše 750m. Shlíží na mentonské pláže, od kterých je vzdálena jen 3 km vzdušnou čarou a 10 km po silnici. Díky své úžasné poloze získala Sainte-Agnès přezdívku „Balkon Azurového pobřeží“ a od roku 1997 se pyšní oceněním „Nejkrásnější obec ve Francii“.

Vesnice je postavena na skalnatém výběžku, složeném z heterogenních prvků vrstveného pískovce z období svrchní křídly, mezi zelenými údolími a vyprahlými kopci. Sainte-Agnès nabízí mimořádnou sluneční expozici, krásné výhledy a klid.

Křoviny zabírají velkou část jejího území a jsou složeny převážně z janovce metlatého, levandule, rozmarýny, tymiánu a jalovce. V lesích v horní části obce najdete borovici Aleppo a tvrdá dřeva, jako jsou dub a habrovec, ve spodní části obce pak kaštanovníky, citroníky a pomerančovníky, olivovníky, vřesy, planíky a mimózu. Mnoho teras tvořících krajinu nese stopy po starých ovocných, zeleninových nebo obilných políčkách předků. V dnešní době se na nich již pěstuje velmi málo a stávají se jen úhorem.

Vesnička leží v nejjihoovýchodnější části Francie mezi městy Menton, Gorbio, Peille a Castillon, jen 5 km od Itálie a 40 km od letiště Nice na Côte d'Azur.

Dětský den ve Vojenském technickém muzeu v Lešanech

Stovky návštěvníků přilákal Dětský den ve Vojenském technickém muzeu v Lešanech. Malým a velkým návštěvníkům nabídl program s ukázkami současné i historické vojenské techniky i na dvě desítky soutěžních stanovišť. Nechyběl mezi nimi ani stánek Posázaví o.p.s., v němž byly pro

děti připraveny různé vědomostní soutěže, například luštění křížovek nebo skládání obrázků.

V obležení byla nejvíce stanoviště, kde si návštěvníci mohli vyzkoušet zbraně. Pozornost poutala také vystavená technika, kte-

rou „oživil“ i vojáci z aktivních záloh nebo členové klubů vojenské historie.

Na děti čekal překážkový běh s „plnou polní“, skládání obrázků, přetahovaná lanem, mohly si nechat pomalovat obličej maskovacími barvami nebo vyzkoušet plynovou masku.

MAP cílí nejen na pedagogy, ale také na rodiče

Workshopy a semináře pro pedagogy jsou v kalendáři Místního akčního plánu vzdělávání (MAP) i ve školním roce 2019/2020. Nově k nim přibýly besedy pro rodiče.

„Když jsme s MAP začínali, oslovili jsme všechny školy a požádali je o to, aby definovaly témata, která jsou pro ně zajímavá, která by chtěly rozvíjet. Pak jsme všechny školy ještě osobně navštívili, mluvili jsme zejména s řediteli, kteří nám dávali další konkrétní tipy. Zdrojem námětů jsou také výstupy z pracovních skupin, konkrétně Matematické a Čtenářské gramotnosti a Rovné příležitosti. Máme velký balík témat a vybíráme z nich to, o co je největší zájem, kde máme kontakty na kvalitní lektory a rozhoduje samozřejmě i cena,“ řekla manažerka MAP Jana Čechová.

V letošním školním roce se uskuteční pět EDUpointů (seminářů pro pedagogy), z toho

dva by měly proběhnout ještě do konce kalendářního roku. Jedná se o téma Jak rozvíjet u dětí se specifickými poruchami učení čtenářskou gramotnost a chuť číst, druhý se bude týkat tzv. měkkých dovedností – například emoční sebeobrany, motivace práce s problematickými žáky, komunikace, vztahů apod.

Zájem o akce pořádané v rámci MAP je ze strany pedagogů velký. „Vidí, že vzdělávací akce, které v rámci MAP v Posázaví navštívili, se povedly. Učitelé si to mezi sebou řeknou a už vědí, kam a na co jdou. Velký ohlas byl i na letní školu pro pedagogy, nasadili jsme latku hodně vysoko,“ dodala Jana Čechová. I příští srpen se na ni pedagogové z MŠ a ZŠ mohou těšit.

Rezervy vidí ještě v práci s rodiči. „To je pro nás velká výzva. Témata besed a workshopů, které pro ně pořádáme, jsou zajímavá, ale zdejší rodiče zřejmě zatím nejsou zvyklí chodit na akce týkající se vzdělávání dětí,“ posteskla si Jana Čechová. První besedy na téma Slasti a strasti víceletých gymnázií se zúčastnilo jen šest rodičů. „Atmosféra byla výborná, rozběhla se živá diskuse, jenom nám bylo trochu líto, že když už to byla tak povedená a informačně bohatá akce, že na ni nepřišlo víc lidí. Na říjen máme naplánovanou další besedu pro rodiče s názvem

Výchova kluků. Nevzdáváme se,“ poznamenala Jana Čechová.

Veškeré informace o pořádaných akcích zájemci najdou na facebookových stránkách projektu MAPujeme vzdělávání Posázaví.

Cílem MAP je zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách podporou spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, včetně organizací neformálního vzdělávání. Zabývá se též investicemi do vzdělávání.

V rámci MAP byly ustaveny čtyři pracovní skupiny: Matematická gramotnost, Čtenářská gramotnost, Rovné příležitosti a Financování, které se scházejí jednou za čtvrt roku. „Je to velmi inspirativní. V pracovní skupině Rovné příležitosti nás čeká několik vzdělávacích akcí a před létem jsme realizovali dotazníkové šetření, takže na platformě pracovní skupiny budeme rozebírat nejpálčivější problémy, které v této oblasti jsou,“ uvedla Jana Čechová.

MAP realizuje společnost Posázaví o.p.s. a potrvá do roku 2022. Přihlásilo se do něj 42 mateřských, základních a základních uměleckých škol z ORP Benešov.

jt

Aktualizuje se seznam investičních priorit MAP

Seznam investičních priorit školských zařízení v ORP Benešov, který vznikl v rámci Místního akčního plánu vzdělávání, není uzavřenou záležitostí. Potřeby škol v regionu se v něm pravidelně každého půl roku aktualizují. **A ten čas právě nastal.**

Plánujete rozšířit kapacitu školky či školy,

vyměnit okna, postavit tělocvičnu, vybudovat novou školní zahradu či tu stávající rozšířit o nové herní prvky, postavit hřiště nebo skleník, rekonstruovat dílny, opravit a vybavit učebny, vybudovat bezbariérový přístup, nakoupit pomůcky pro výuku, vytvořit polytechnický koutek, opravit vodoinstalaci nebo plot, pořídit zabezpečovací zařízení,

koupit koše na tříděný odpad, modernizovat cvičný byt, pořídit venkovní učebnu...? **Dejte nám o tom vědět do konce listopadu 2019.** Další šanci budete mít až zase za půl roku.

Zařazení do seznamu opravňuje projekty ucházet se o dotace z evropských a národních zdrojů.

Pedagogové z Posázaví „usedli do lavic“ Letní školy

Padesátka pedagogů z Posázaví vyměnila v srpnu katedru za školní lavice Letní školy, kterou pro ně pořádala v Týnci nad Sázavou společnost Posázaví o.p.s. Akce byla jedním z výstupů Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání 2 pro správní obvod obce s rozšířenou působností Benešov (MAP II). Hovořilo se na ní mimo jiné o Montessori principech ve školách, individualizaci a hodnotovém vzdělávání, utváření klimatu ve třídě, pohybu jako prevenci nebo zásadách první pomoci.

Montessori principy v mateřských školách

Seminář lektorek Michaely Willheimové a Hany Gabrielové byl velmi zajímavý. Obě jsou učitelky, takže kromě teorie přidaly i zkušenosti z praxe. Přítomné seznámily nejen se základními principy, ale také s detaily jednotlivých programů výchovy Montessori.

Paní učitelky se aktivně zapojily do diskuse a vyzkoušely si i učební pomůcky, které jim lektorky předvedly.

Individualizace v mateřských školách

S pozitivní odezvou se setkal seminář Kamily Doležalové Individualizace v mateřských školách, která přítomné poutavou formou seznámila s různými typy osobností a styly učení dětí i samotných vyučujících. Využila při tom formu interaktivní hry, kazuistiky z praxe i dialog s pedagogy, přinášela neotřelé nápady a náměty, zapojovala účastníky, střídala způsob prezentace i prostředí. Přínosem bylo, že hovořila o svých praktických zkušenostech učitelky mateřské školy. Volně na to pak navázala ve večerním relaxačním programu zaměřeném na arteterapii – psychoterapeutický přístup založený na výtvarném projevu člověka.

Zážitkový kurz první pomoci pro pedagogy

Kurz první pomoci v podání profesionálního záchranáře Josefa Odehnala ze společnosti Zdravotníci s.r.o. byl praktický, konkrétní, srozumitelný, věcný a motivující. Ukázal, jak řešit akutní stavy a úrazy u dětí.

>>>

krétních příkladech demonstroval průběh rozhovorů s operátory linky 155, přítomní si na figurínách mohli vyzkoušet záchranu dušičiho se dítěte nebo masáž srdce. Účastníci získali certifikát o absolvování kurzu.

Škola bez poražení

Seminář Šárky Kučerové byl postaven na myšlence, že ve vzdělávání hraje klíčovou úlohu vztah učitele a žáka. Zajímavé téma přineslo řadu nových informací, inspirace a prostoru pro sdílení zkušeností mezi lektorkou a pedagogy.

Pohyb jako prevence – Lokomoce v mateřských školách

Lékařka Jaroslava Chlupová s fyzioterapeutkou představily v praktických ukázkách projekt Lokomoce – cvičení dětí v mateřských školách. Lokomoce se zaměřuje na pohyb jako základ zdravého psychomotorického vývoje dítěte. Tento projekt, který je podpořen mnohaletými medicínskými zkušenostmi, představuje komplexní pohled na zhoršující se funkční a následně zdravotní stav dětské populace. Cestou zdraví, potně a zábavné pohybové aktivity nabízí řešení tohoto problému. Lektorka poradila přítomným, jak mají postupovat v oblasti diagnostiky i výstupní kontroly u dětí, předvedla příklady cviků ke správnému držení těla, nabídla konzultace i spolupráci.

Hodnotové vzdělávání – škola Cyril Mooney

Hodnotové vzdělávání je akreditovaný vzdělávací koncept, který pomáhá žákům, studentům, školám i dospělým každého věku vytvářet atmosféru založenou na upřímnosti, důvěře, svobodě, vnitřní motivaci a vzájemné pomoci. Založila ho Irka Cyril Mooney, která odjela do indické Kalkaty, kde přistoupila k řádu Loreto a na 35 let se stala ředitelkou elitní dívčí školy Loreto Day School Sealdah. Lektorka Dana Hádková se-

známila přítomné s principy hodnotového vzdělávání také pomocí praktických cvičení a představila jim desetidílnou sérii učebnic *My jsme svět*.

Líný učitel. Třídní klima. Spolupráce s žáky i rodiči

Jak vytvářet třídní klima nebo jak by měl učitel spolupracovat a komunikovat s rodiči bylo tématem workshopu Roberta Čapka. Podařilo se mu vyvolat živou diskusi mezi účastníky, a to jak během samotného semináře, tak i o přestávkách a po jeho skončení. Většina brala jeho otevřené názory a doporučení jako výbornou inspiraci, část účastníků jim ale poměrně vehementně oponovala, nikoho však nenechala chladným.

Řekli/napsali o Letní škole pro pedagogy

„Základní témata workshopů vzešla z požadavků dotazníkového šetření v regionu, které se uskutečnilo v uplynulých měsících. Školy si samy řekly, co by chtěly, v čem by se chtěly vzdělávat. Ve snaze otevřít je i novým tipům a směrům ve školství jsme do programu přidali další témata, například Hodnotové vzdělávání,“ řekla koordinátorka vzdělávacích aktivit v rámci MAP II Helena Šešinová.

„Letní škola předčila naše očekávání, byla pro naši práci velmi přínosná, v každém workshopu něco využijeme. Hodně se mi líbila Montessori tematika, některé její prvky určitě uvedeme do praxe,“ řekla učitelka MŠ Bystřice u Benešova Kateřina Hasselrot.

„Robert Čapek se svými postoji snaží lidi poštouchnout, aby se bavili o tom, jak to v jejich třídě vypadá, jakým jsou učitelem, jaký vztah dokáže navázat s rodiči svých žáků, a to je důležité. Dal nám příležitost sdílet naše názory, postoje, hodnoty a diskutovat o nich,“ sdělila ředitelka ZŠ Neveklov Martina Štátková.

„Bylo to velice inspirativní, vím, co dělám dobře, a co dělám špatně. Co se týče metod a forem práce: nestavět hodnocení na známkách, nechat více pracovat děti, při výuce vědomě dbát na hodnoty. Nebude těžké to v práci uplatnit,“ poznamenal Jan Urban ze ZŠ Divišov.

„Ráda bych tímto vyjádřila poděkování za perfektní organizaci Letní školy pro MŠ. Poděkování patří všem organizátorům z Posázaví, dále všem, co se o nás perfektně starali. Cítila jsem se velmi dobře.“

Témata pro školky byla pro mě plně motivující, vše naplnilo mé očekávání. Nejvíce mě nadchl program Lokomoce, určitě bych s nimi chtěla do budoucna spolupracovat i nadále... Kurz pana záchranáře byl úžasný, uvědomila jsem si, že bychom měli tímto kurzem projít alespoň jednou za rok, abychom si informace obnovili. Arteterapie byla také výborná, paní lektorka byla veselá a pohodová paní. Montessori školka mě namotivovala, jak trochu změnit prostředí ve školce, aby bylo pro děti srozumitelnější. Když to shrnu, za sebe mohu říct, že jsem prošla hodně semináři, ale taková rodinná atmosféra nepanovala nikde. Děkuji a budu se moc těšit na další Letní školu,“ napsala Alena Dušková z MŠ Krhanice.

„Všechny aktivity i pobyt byly moc skvělé. Opravdu jsem si to užila, ale především jsem načerpala mnoho inspirace. Už se chystám na třídní schůzky a povedu je podle ‚návodu‘ pana Čapka. Dodal mi odvahy řešit věci tak, jak je řeším, a posunul mne ještě dál. Rozhodně to ale není jen jeho kurz, který mne obohatil. Musím říct, že na všech jsem si našla mnoho a mnoho informací, které se mi budou hodit.“

Moc Vám ještě jednou děkuji a moc se těším na jakékoliv další aktivity, kterých se budu moci pod Vaším vedením zúčastnit,“ napsala Zuzana Bartoňková ze ZŠ Krhanice.

O MAP II

MAP II navázal na MAP I a je plánován na 4 roky, do srpna 2022. Jeho náklady jsou kolem 12 milionů korun a byl podpořen z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Přihlásilo se do něj 42 mateřských, základních a základních uměleckých škol z ORP Benešov. Součástí projektu jsou EDUpointy – vzdělávací a informační akce pro pedagogické pracovníky a ředitele škol. Jejich tematické zaměření se upřesňuje na základě výstupu Pracovních skupin složených ze zástupců škol. Byly vytvořeny čtyři pracovní skupiny: Financování, Čtenářská gramotnost, Matematická gramotnost a Rovné příležitosti. V rámci projektu se uskutečnila také Neformální setkání místních expertů v Netvořicích, Týnci nad Sázavou a Benešově.

jt

Projekt „Benešovsko žije příběhy“ ukáže region pohledem školáků

Podpořit sounáležitost dětí a mládeže s regionem a rozvíjet jejich povědomí o místní kultuře, hodnotách a historii je cílem projektu „Benešovsko žije příběhy“. V rámci Místního akčního plánu vzdělávání (MAP) a v úzké spolupráci s Městem Benešov ho realizuje společnost Posázaví o.p.s. Je určen pro žáky mateřských a základních škol. Jejich úkolem je zpracovat příběh o reálné či fiktivní, historické i současné osobnosti, zasazený do kulisy Benešova a jeho okolí. **Školy je mohou zasílat do 30. listopadu 2019.**

„Smyslem projektu je podpořit u dětí jednak čtení, jednak také vlastní autorskou tvorbu. Nejsem tak skeptická, že by je to v dnešní době počítačů nezajímalo. Myslím si, že bez ohledu na to, jaká je doba, tak tvořivost, poznávání, možná i tajemno v dětech je, jde hlavně o to, jak to v nich nějakou vhodnou

formou rozpohybovat,“ řekla koordinátorka MAP Jana Čechová. Podle ředitelky společnosti Posázaví o.p.s. Bohunky Zemanové se nejedná o soutěž, snahou je oslovit co největší počet potenciálních dětských autorů.

Jedinou podmínkou příběhu je to, že jeho děj se bude odehrávat ve městě Benešově nebo jeho okolí. Žáci základních škol mohou napsat povídku, pohádku, rozhovor, deník, básničku nebo jiný slohový či literární útvar v rozsahu maximálně jedné strany A4. U dětí z nižších ročníků a mateřských škol může příběhy zapisovat pedagog a žáci je mohou doplnit obrázky. Práce se budou hodnotit ve třech kategoriích: mateřské školy, 1. stupeň základní školy a 2. stupeň základní školy. Každá škola může do dané kategorie nominovat až 10 žákovských prací.

Deset nejzdařilejších prací z každé kategorie vybere porota složená ze zástupců Posázaví o.p.s., Města Benešova a Muzea umění a designu Benešov. Členem poroty bude také známý český textař, spisovatel, publicista a benešovský patriot Jan Krůta. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne v březnu 2020 a bude spojeno s autorským čtením. Autoři nejzdařilejších příběhů dostanou drobné věcné ceny nebo knihu. Nejlepší práce budou vystaveny v Muzeu umění a designu v Benešově a vznikne z nich také tištěná, nebo elektronická publikace.

Projekt „Benešovsko žije příběhy“ volně naváže na oslavy 800 let od založení města Benešova, které se budou konat v roce 2020.

jt

Zástupci škol ORP Benešov mají zájem o spolupráci a sdílení zkušeností

O přehledu aktivit realizovaných v rámci Místního akčního plánu vzdělávání II (MAP) v ORP Benešov, dotazníkovém šetření mezi školami i vzájemné komunikaci se hovořilo v srpnu na Informačním setkání se zástupci škol, které v Benešově pořádala společnost Posázaví o.p.s. Akce se zúčastnilo 35 lidí.

Z průzkumu potřeb například vyplynulo, že školy by uvítaly rozšíření svých kapacit,

nové učebny, investice do vybavení a vzdělávání pedagogů. Mají také zájem o spolupráci a sdílení zkušeností v rámci regionu. Zástupci škol dostali informace o dotačních titulech na environmentální výchovu, žádosti je ale třeba konzultovat se zřizovateli. Byli informováni také o možnostech finanční podpory menších investičních projektů v rámci SCLLD – důležité je, aby byl projekt na seznamu investičních priorit MAP, který se aktualizuje jednou za půl roku.

Na setkání byla představena také Kavárnička matematiků – setkání učitelů matematiky základních škol z ORP a lektora – první se uskutečnila v Týnci nad Sázavou. I když se jedná o netradiční formát, splnil své poslání. Ukázal, jak cenné je sdílení zkušeností, vzájemné inspirování se a společná diskuse mezi pedagogy. Kavárnička by se postupně měla konat i v dalších školách regionu.

jt

Kraj mezi Vltavou a Sázavou přiblíží nová regionální učebnice, pomáhají s ní i žáci

V regionu mezi Vltavou a Sázavou se zrodila zajímavá myšlenka, a to vytvoření publikace určené především žákům, ale také široké veřejnosti. Jedná se o čtyřlétý projekt, jehož cílem bude vytvoření regionální učebnice pro základní školy, která bude vhodným a přirozeným způsobem žáky průřezově informovat o historických, geografických a kulturních poměrech regionu.

Publikace bude potenciálně využitelná napříč předměty a napříč věkem žáků základních škol. Bude rozčleněna do tří částí – dějepisné, vlastivědné a přírodovědné, přičemž

dějepisná část se dále bude dělit na regionální historii, významné stavby a osobnosti v daném regionu. Vlastivědnou část rozdělíme na místopis, dopravu a hospodářství. Přírodovědná část se bude zabývat rostlinným a živočišným bohatstvím.

Regionální učebnice bude v písemné a vázané podobě. Jednotlivé kapitoly budou doprovázeny dobovými i současnými fotografiemi, ilustracemi žáků, úkoly a pracovními listy k vybraným tématům. Zároveň bude učebnice zpracována v digitální podobě s případnými přílohami, jako jsou pracovní listy, obrazové a zvukové záznamy apod. V této podobě bude možná i průběžná aktualizace údajů. Všechny skupiny spolupracují také v rámci cloudového úložiště na internetu, kde mohou sdílet své zkušenosti a nápady. Vzhledem k tomu, že učebnice bude zpracována napříč předměty a napříč věkem, bude využitelná pro žáky od prvního do devátého ročníku základních škol. Stane se tak zdrojem informací pro žáky, pedagogy, rodiče a širokou veřejnost.

Velmi důležitý je podíl samotných žáků, cílem je vzbudit jejich zájem o region, ve kterém žijí. Do projektu je zapojeno

no pět pracovních týmů (ZŠ Netvořice, ZŠ Neveklov, ZŠ Křečovice, ZŠ Krhanice, ZŠ Týnec nad Sázavou). Tyto pracovní skupiny jsou tvořeny žáky a zástupci pedagogických pracovníků, tzv. garanty. Jednotliví garanti se pravidelně scházejí a plánují se i společné akce celých pracovních skupin. V současné době pracujeme na prvním velkém tématu, kterým je historie. Náplní pracovních skupin je shromažďovat materiály, bádát v archivech, muzeích, účastnit se regionálních přednášek, realizovat rozhovory s pamětníky, vytvářet pracovní listy a tematicky zaměřené výtvarné práce, navštěvovat památky a významné budovy v regionu apod.

Co říci na závěr? Jsme na začátku velmi náročného a obsáhlého projektu, nicméně je to práce velice zajímavá jak pro nás garanty, tak i pro děti, které mohou být přítomny vzniku knihy a mohou se zároveň na ní nějakým způsobem samy podílet. V tuto chvíli netušíme, jaký bude výsledek, ale uděláme vše pro to, aby se učebnice stala pomůckou, kterou si čtenář neotevře, protože musí, ale protože chce.

Mgr. Ludmila Vodehnalová,
ředitelka ZŠ Netvořice

Mateřskou školu v Petroupimi proměnila prázdninová rekonstrukce k nepoznání

Novou prostornou hernu, výtvarnou třídu, sociální zázemí i ředitelnu získala rozsáhlou rekonstrukcí uvolněných prostorů bývalé obecní školy Mateřská škola v Petroupimi. Místo malých dětí tu během letošních prázdnin „řádili“ řemeslníci. Výsledkem jejich práce je moderní předškolní zařízení. Radost z něj ještě umocňuje školní zahrada, která se s pomocí Nadace Karla Komárka a ve spolupráci se zdejší Církevní základní školou a mateřskou školou Archa v létě proměnila v příjemný kousek přírody uprostřed obce.

Mateřská škola se nachází v budově bývalé dvoutřídní obecní školy z roku 1912. V jejím prvním patře byla do konce minulého školního roku v pronájmu Církevní ZŠ a MŠ Archa. Obecní mateřské škole patřily skromné prostory v přízemí tvořené původním bytem někdejšího řídícího. Obě zařízení pak měla společnou jídelnu s kuchyní, tělocvičnu a zahradu. Když se Archa letos přestěhovala do budovy obecního úřadu, mateřská škola využila příležitost a uvolněné prostory rekonstruovala pro své potřeby. Náklady se vyšplhaly k částce 550 000 korun a kromě příspěvku zřizovatele – Obce Petroupim – je školka částečně hradila i ze svých rezerv.

„Rekonstrukce vnitřních prostor školy začala hned v prvním prázdninovém týdnu. Začalo se odstraněním starých obložení a podlah v koupelně, v herně, ložnici a chodbě.

Proběhly i drobné stavební práce a úpravy. V koupelně byl nainstalován nový sprchový kout, nová umyvadla a obklady. Vymalovalo se, položily se nové podlahové krytiny. Z prostor bývalé obecní školky vznikla prostornější tělocvična, z bývalé tělocvičny pak druhá jídelna, kterou využívají hlavně starší žáci ZŠ Archa,“ shrnula ředitelka Hana Nenadálová průběh rekonstrukce prvního patra a přízemí budovy.

Obecní školka první patro před lety, kdy děti ubývalo, opustila a přestěhovala se do bývalého bytu pana řídícího v přízemí. Její kapacita ale v posledních letech postupně přestávala stačit rostoucí poptávce rodičů. Vyřešil to až nynější „návrat“ do prvního patra budovy. Děti od letošního září využijí ke svým hrám prostorné a světlé místnosti, které ještě voní „novotou“ po výmalbě a novém nábytku. V současné době školku navštěvuje 22 dětí, zájem je ale větší, proto ředitelka požádala o navýšení kapacity na 24 dětí. Problémem je však nedostatek pedagogického personálu v jednotřídních školkách – o děti se kromě ředitelky stará ještě jedna učitelka.

Hana Nenadálová připomněla, že v posledních pěti letech školní budova už dostala nová okna, vchodové dveře, zateplení budovy a fasádu, rekonstrukcí prošla také kuchyně s jídelnou, které jsou v přízemí. „Obec nás

hodně podporuje, máme velice dobré vztahy a každý rok se společně snažíme něco vylepšit,“ dodala ředitelka.

Změnila se také školní zahrada – má nové oplocení a dlážděné chodníky, o letošních prázdninách v ní přibýly nové herní prvky z přírodních materiálů (jeskyně, kutiště, chýše, vodní prvek a další) a nerezová skluzavka. Poslední úpravu zahrady pomohl financovat grant od Nadace Karla Komárka a je výsledkem spolupráce s Archou, která zahradu také využívá. „Podařilo se nám přenést do školky ‚louku, les, horu a řeku‘. Jsme sice na vesnici, kde louku a les máte skoro za plotem, ale děti se do něj z důvodu velké pracovní vytíženosti rodičů tak často nedostanou. Na školní zahradě budou mít stále co objevovat, mají zde prvky, se kterými mohou pracovat, vynalézat a tvořit. Mohou rozvíjet svou představivost a fantazii,“ popsala úpravy školní zahrady Hana Nenadálová. Je to podle ní přesně v duchu filozofie školky, kterou je vychovávat a vést děti v souladu s přírodou, k úctě ke svému zdraví a životnímu prostředí. „Náš školní vzdělávací program ‚Hrou za poznáním našeho světa‘ se obrací ke hře dítěte. Nestrukturovaná dětská hra je velmi důležitým aspektem v jeho rozvoji. A právě i naše nová zahrada přináší dětem spoustu podnětů k vymýšlení her, dobrodružství a zkoumání,“ uzavřela povídání Hana Nenadálová.

jt

Střípky ze Základní umělecké školy Čerčany

Základní umělecká škola v Čerčanech by se měla příští rok přestěhovat do objektu bývalého domu s pečovatelskou službou.

Záměr na jeho přestavbu už byl schválen. Nejpozději v zimě by měla začít vybraná stavební firma na objektu pracovat. Předpokládá se, že stavba bude dokončena v červnu 2020. Rekonstrukce je plánovaná na dvě etapy. Ve druhé by se měl k rekonstruované budově dostavět malý sál, který škola ke svým výukovým programům potřebuje nejenom pro muzikanty, ale hlavně pro tanečníky.

Od 2. září vyučuje hru na klavír slečna Noemi Koblišková BcA., absolventka Konzervatoře Teplice, absolventka bakalářského studia HAMU a v současnosti studentka magisterského studia.

Kromě pravidelného vyučování proběhne i v letošním školním roce několik zajímavých akcí.

V listopadu a prosinci škola připravuje oblíbené přehrávky jednotlivých tříd hudebního oboru. Nebude chybět ani na Rozsvícení vánočního stromu a Betlémském světle v Hospici Dobrého Pastýře. Žáci se představí také 14. prosince na Adventním koncertu v kostele sv. Havla v Poříčí nad Sázavou.

Termíny jednotlivých akcí jsou zveřejněny na webových stránkách školy.

Anton Masnica, ředitel ZUŠ Čerčany

ZŠ Jana Kubelíka Neveklov – moderní školské zařízení s pohnutou historií

Neveklovská základní škola nesoucí jméno houslisty Jana Kubelíka ani v nejmenším nepřipomíná základní školu před 30 lety, která byla němou připomínkou tragického osudu celého regionu poznamenaného násilným vystěhováním během druhé světové války. Učebny tehdy měla v pěti nevyhovujících objektech rozstrkaných po městě. V roce 1998 se ale všechno změnilo – Neveklov dostal nový, moderní školský areál. Kromě základní školy je v něm také obchodní akademie a internát.

Základní školu Jana Kubelíka v současnosti navštěvuje 375 žáků, to je proti loňsku o 20 víc. „Už se blížíme k plné kapacitě, která je 400 žáků,“ řekla ředitelka Martina Štástková. Nárůst očekává i v následujících letech, protože s rozvojem výstavby v Neveklově přibývají mladé rodiny s dětmi. Prvníňáčky ve škole letos vítala Livia Klausová, její manžel, bývalý prezident Václav Klaus, zde školní rok zahajoval v roce 2006

Přestože je školní budova stará „jen“ 20 let, vyžaduje investice. Přes prázdniny například řemeslníci vyměnili původní šatní kóje za skříňky. Loni byla u školy otevřena nová zahrada, na níž jsou i pozemky pro výuku a měla by tam vzniknout také přírodní učebna a další prvky na environmentální

výchovu. Potřeba je ale opravit venkovní hřiště a vybudovat na něm zázemí pro družinu, kterou v pěti odděleních navštěvuje 150 dětí.

„Od letošního školního roku nově využíváme elektronickou žákovskou knížku a třídní knihu – odpadly problémy s tím, že dítě ztratí nebo zapomene žákovskou knížku, že ji zapře nebo si přepíše známku. Předloni jsme si on-line školu nejprve s učiteli otestovali nanečisto. Kdo z žáků nemá v rodině internet, dostal tištěnou žákovskou knížku,“ uvedla Martina Štástková. Pedagogický sbor se podle ní podařilo stabilizovat, i když také pociťují nedostatek kvalifikovaného personálu (fyzika, informatika, jazyky). Díky projektu Šablony škola zaměstnává na částečný úvazek i školní psycholožku, která poskytuje poradenství žákům, jejich rodičům a pedagogům. Připravuje také vzdělávací programy pro děti – například besedy na téma jak se chovat bezpečně na internetu nebo na téma mezilidských vztahů.

Škola žákům nabízí také velký počet zájmových kroužků, standardně jich je kolem 20. „Velkým plusem je, že máme vlastní prostory, kde tyto aktivity provozovat. Kroužky jsou navíc v rozumných cenových relacích – pololetní příspěvek se pohybuje kolem 500 Kč. Prostory půjčujeme i dalším zájemcům o mimoškolní činnost,“ dodala ředitelka.

Základní škola Jana Kubelíka má kromě 17 kmenových tříd odborné pracovní fyziky a chemie, přírodopisu, hudební výchovy, chemickou laboratoř, tři jazykové učebny, pracovní výtvarné výchovy, pozemků, učebny s interaktivní tabulí, keramickou dílnu, počítačovou učebnu, dílnu pro práci se dřevem a dílnu pro práci s kovem. Společně

s obchodní akademií mají k dispozici také aulu, venkovní sportoviště a sportovní halu pro výuku tělesné výchovy a pro činnost kroužků. Součástí školy je také výstavní síň, cvičný byt, školní klub, knihovna a několik kabinetů. Sportovní hala i venkovní hřiště slouží odpoledne a večer pro potřeby sportovních klubů a společenských organizací.

První zmínka o škole v Neveklově, která tehdy stála na místě obecné školy u kostela, je z roku 1671. Původně dřevěná budova několikrát vyhořela a v roce 1861 byla postavena nová zděná, která se o 30 let později dočkala přístavby. V roce 1919 byla v ulici Pod Radnicí zřízena měšťanská škola, která byla od roku 1923 také sídlem odborné hospodářské školy. V souvislosti se vznikem vojenského cvičiště SS se škola v roce 1943 přestěhovala do Postupic, zpět do Neveklova se vrátila o dva roky později. Počet žáků postupně stoupal, kapacita školské budovy přestala stačit a výuka probíhala v několika objektech. V roce 1992 byla založena Nadace Neveklovská, která ve spolupráci s tehdejšími předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Milanem Uhdem připravila projekt nového školského areálu. Jeho základní kámen byl položen v roce 1996 a o dva roky později byla stavba dokončena.

jt

Základní škola v Pyšelích: Z ošklivého káčátka krásnou labuť

Z ošklivého káčátka krásná labuť – tak by se dala stručně shrnout proměna Základní školy T. G. Masaryka v Pyšelích. V posledních pěti letech dostala novou střechu, okna, zateplila se fasáda, přistavěl další pavilon, multifunkční hřiště a skleník, vybavily odborné učebny... Suma sumárum za 81 milionů korun – většinu z toho pokryly dotace. Ze šedivé staré školičky se stalo nejen důstojné místo pro vzdělávání dalších generací, ale také zajímavá dominanta města.

„Jménem současných i budoucích zaměstnanců, žáků a jejich rodičů děkuji za tento skvělý počin především bývalému panu starostovi Stanislavu Vosickému, který má na tom všem největší zásluhu,“ říká ředitelka školy Iva Niklesová. Poděkovat by si ale podle ní zasloužili všichni, kteří projekt pomohli realizovat, a to od bývalého ředitele školy Vladimíra Paclíka a architekta Petra

Růžičky přes dodavatelskou firmu Status stavební a.s. a zaměstnance městského úřadu až po rodiče a přátele školy, kteří pomohli se stěhováním.

Přestavba školy byla důsledkem demografického vývoje – školou povinných dětí v Pyšelích přibývalo a míst ve škole byl nedostatek. Na projekt její rekonstrukce ale zprvu město nesehnalo peníze. Situace se zhoršila, když kvůli špatnému technickému stavu musela být zavřena západní část budovy, tzv. stará škola. Všechny třídy, družina i šatny se tisnily v hlavní budově, využíla se i půda a suterén. Ani to ale nestačilo, proto v roce 2012 město uvolnilo část prostor na radnici, kde vznikly dvě provizorní třídy. V letech 2014 a 2015 škola dostala nový kabát a o rok později byla zahájena i její očekávaná kompletní rekonstrukce s přístavbou, která byla završena o rok později. Pomyslnou třešničkou na dortu pak bylo letošní vybavení učeben.

„Při velké rekonstrukci se dostavěla tři patra, přistavěla se další část objektu, škola teď má dvě velké budovy. Vybudovalo se u ní multifunkční hřiště a nový skleník. Letos jsme investovali do vybavení učeben – pořídili jsme mimo jiné formátovací pilu, 3D tiskárnu nebo měřicí systém Pasco pro chemickou laboratoř. Máme špičkové vybavení,“ uvedla Iva Niklesová. Škola podle ní není nijak speciálně zaměřená, podporuje ale výuku jazyků spoluprací s rodilým mluvčím a chtěla by se víc zaměřit na propagaci technických oborů formou kroužků.

O budoucnost se pyšelská škola bát nemusí – v současnosti ji v devíti ročnících navštěvuje 240 žáků, její kapacita je ale až

dvojnásobná. „Děti pořád přibývají, proti loňsku je jich o 20 víc, máme čtyři paralelní třídy a zdá se, že příští rok otevřeme další,“ dodala ředitelka. Problémem je ale nedostatek kvalifikovaných pedagogů – chybí učitelé matematiky, fyziky nebo chemie.

Něco málo z historie pyšelské školy

Podle dochovaných záznamů existovala škola v Pyšelích v roce 1680, je ale pravděpodobné, že zde byla už 100 let předtím. I když v roce 1774 nařídila císařovna Marie Terezie povinnou školní docházku, její uvedení do praxe trvalo dlouho. Například v roce 1789 mělo pyšelskou školu navštěvovat 103 žáků, pravidelně jich však docházelo jen 46. Škola se původně nacházela u fary v objektu tzv. kaplanky, nová byla postavena v roce 1781, její přesné umístění není známo. V roce 1820 dostaly Pyšely novou školní budovu, stojí v dolní části náměstí a v současnosti je v ní městský úřad. I když po první světové válce žáků ubývalo (v roce 1928/1929 jich bylo v Pyšelích zapsáno 325), kapacita obou tehdejších školních budov nestačila. V roce 1931 proto byla postavena nová škola, která byla se svolením prezidenta pojmenována „Jubilejní Masarykova škola“.

jt

Základní a Mateřská škola Chotýšany sází na lidskost, otevřenost a motivaci

Při nabídce prezentace ZŠ a MŠ Chotýšany se mi v rychlosmyčce vybavilo posledních 12 let a rázem mi na tváři přistál blažený výraz uspokojení.

Tato vesnická škola kdysi byla malotřídní a bojovala o pouhé přežití. V nelehké situaci, kdy stěží dosahovala kapacity 30 dětí, zvolila riskantní cestu v alternativním smě-

ru „Začít spolu“ a jako jedna z prvních škol začala prosazovat inkluzi v praxi. Pomalými krůčky si vyšlapovala cestu a utvrzovala správný směr. Dlouhou dobu se o nás říkalo, že jsme ta „alternativní zvláštní škola“, dnes zase slýcháme, že jsme ta „alternativní soukromá škola“. Pravdou není ani jedno. Jsme státní škola, dnes úplná, s ročníky 1–9. Současný stav čítá 205 žáků základní školy a 50 dětí v mateřské škole. A úspěch vidím v lidskosti, otevřenosti a neustálé motivaci.

Vsadili jsme na propojenost mateřské školy se školou základní. Máme dvě oddělení školkáčků. Jedno oddělení je „klasické“, druhé je „monte“ (přeloženo: montessori). Obě spolupracují a vzájemně se podněcují. Tyto děti pak přirozeně přestupují do naší základní školy. Nejsme zastánci jednoho směru. Naše základní škola je multisměrová. Učitelé se zdravě orientují ve všech moderních výukových směrech a vybírají si

to, co je přínosné jak pro ně, tak pro děti. Minimálně osm let pracujeme s Kritickým myšlením, čtenářskými dílnami, projekto- výukou, v matematice podporujeme výuku podle profesora Hejného, aj. Opravdu to není o směru. Je to o týmu, ...o týmu celé školy. Pokud učitelé mají stejný záměr, chuť a práce s dětmi je baví, úspěch se zcela určitě dostaví. Škola nestojí na řediteli, ale na učitelích. Když je sbor motivující a motivační, nestane se, že by někdo stál opodál. Každý chvilku převezme iniciativu a táhne ty ostatní, aniž by měl pocit, že vyčnívá a měl by být ztrestán. Naopak, ostatním ušetří síly a je blahofečen. Síla pedagogického sboru je ohromující. A v něm je úspěch naší školy. V každém učiteli, který dětem dává pocit partnerství, jistoty a učí je tomu podstatnému – s radostí žít a přežít ve společnosti...

Daniela Bukovská,
ředitelka ZŠ a MŠ Chotýšany

Pohádka o MŠ Slunečnice Maršovice

Byl jednou jeden kopeček a na tom kopečku domeček a v tom domečku bylo 36 šťastných dětí. Ten domeček nebyl leda jaký, byl krásný a velký, obklopovala ho rozlehlá zahrada a spolu s dětmi ho obývaly také 2 paní učitelky, Táňa a Lenka, paní ředitelka Mirka, chůva Dita, paní uklízečka Verča, paní kuchařka Jitka a paní hospodářka Dana.

Děti byly rozděleny do dvou tříd – Motýlci a Včelky. V Motýlcích poletovalo 16 menších dětí a větších Včeliček bylo 20. Každá skupinka měla svou vlastní třídu na hraní, šatničku na převlékání, koupelnu, ložnici na spaní. Jídlo, které připravily paní kuchařky v místní kuchyni, papaly děti v jídelně, která se občas přeměnila mávnutím kouzelného proutku i na místo, kde se pořádaly různé akce, např. Vánoční jarmark nebo besídka. To měly děti moc rády!

Paní učitelky se snažily každý den dětem něčím zpestřit pobyt ve školce, aby se jim tam líbilo a nestýskalo se po domově. Učily se společně nové věci, zpívaly, říkaly básničky, chodily na divadýlka, jezdily na výlety, hrály si a také hodně chodily ven. A to nejen na zahradu, kde je krásné hřiště, ale také na druhou, přírodní zahradu, kde spolu sázely zeleninu, pės-

tovaly ovoce a poznávaly přírodu kolem sebe. Moc rády taky chodily na procházku do lesa nebo na louku, kde hrály různé hry. A komu tohle vše bylo málo, mohl ještě po řádném odpočinku po obědě navštěvovat třeba kroužek angličtiny, tanečky nebo Pohybový kroužek či tvořivý kroužek Šikovné ručičky.

A takhle spokojeně chodily děti do krásné školky jménem Slunečnice, která se nachází kousek od Neveklova, kousek od Bystřice či Benešova, každý všední den od 6.30 do 16.30 hodin. A když se tam zajdete podívat, určitě uvidíte, že tam chodí děti dodnes a domů si odnášejí spoustu nových zážitků a úsměv na tváři...

Více na www.msmaršovice.cz.

*Dita Ježilová,
MŠ Slunečnice Maršovice*

Nová mateřská škola „Úsměv“ Benešov bude již dva roky v provozu

Nová mateřská škola „Úsměv“ Benešov byla postavena na místě původní mateřské školy, která v ulici Pražského povstání stála již od roku 1978 jako součást infrastruktury nově vybudovaného sídliště Spořilov II. Byla to montovaná dřevostavba a po 39 letech provozu byly některé její části na konci své životnosti. Město Benešov jako vlastník budovy plánovalo budovu celkově zrekonstruovat, nebo postavit novou. Za tímto účelem si nechalo v roce 2015 zpracovat projekt nové budovy mateřské školy projekční společností AGE projekt, s.r.o. a na jaře 2016 ve spolupráci s Posázavím o.p.s. podalo na Ministerstvo pro místní rozvoj ČR žádost o dotaci. Díky bezchybnému zpracování žádosti, na kterém se významně podílel Ing. R. Dvořák z Posázaví, se Městu Benešov podařilo získat finance z evropských fondů na stavbu nové MŠ. Předpokládaná hodnota projektu činila 77 milionů Kč. Z těchto finančních prostředků byla postavena nová dvoupodlažní budova s pěti třídami a veškerým zázemím, které moderní mateřská škola potřebuje.

Cílem projektu bylo zvýšení počtu míst v mateřských školách v Benešově, podpora mladých rodin a zvyšování podílu mladých, ekonomicky aktivních lidí na území města, podpora inkluze a začleňování znevýhodněných dětí do společenského života, umožnění návratu rodičů do zaměstnání, zvyšování významu předškolního vzdělávání a posilování polytechnické funkce mateřských škol v přípravě dětí na základní vzdělávání.

Provoz nové mateřské školy byl zahájen 28. 11. 2017 a od té doby je mateřská škola plně vytížena. Vzdělávají se tu nejen děti z blízkého okolí, ale některé z nich rodiče přivázejí i z okolních obcí. Velkou výhodou je parkoviště postavené přímo před budovou, kde se ráno mezi 6.15–8.15 a odpoledne mezi 15.00–17.15 vystřídají auta rodičů při-

vážejících své děti do MŠ a odvázejících je zase zpět do svých domovů.

Mateřská škola je již od otevření vázána povinnostmi, vyplývajícími z cíle projektu, díky kterému mohla být financována a realizována její stavba. A tyto závazky také stále plní. První dva roky se v ní vzdělávaly v jedné třídě 2leté děti, s jejichž péčí pomáhala učitelkám chůva. Indikátor podpory inkluze je splněn, protože se každoročně vzdělává v MŠ několik dětí, které mají diagnostikovanou potřebu podpůrných opatření z důvodu speciálních vzdělávacích potřeb. Vzdělávání poskytuje MŠ také dětem s odlišným mateřským jazykem, které pravidelně přivádějí jejich rodiče k zápisu již v raném věku, aby se naučily pobyt v dětském kolektivu česky.

Jako každé předškolní zařízení podporuje MŠ zvyšování významu předškolního vzdělávání. Svým vzdělávacím programem a nabídkou činností při vzdělávání ukazuje rodičům, že školka není jenom „o hraní nebo o vylití dětí“. Mateřská škola současně doplňuje rodinnou výchovu, pomáhá připravovat děti na budoucí celoživotní vzdělávání a učí je zákonitostem života v kolektivu vrstevníků, kde platí společenská a organizační pravidla, která se děti učí respektovat a dodržovat.

Mateřská škola „Úsměv“ se zaměřuje na poskytování odborných rad rodičům. V letoš-

ním roce bude realizovat odborné přednášky a workshopy pro rodiče na téma „Školní zralost, příprava na školu“, která je pro rodiče předškoláků velmi přínosná. Mají tak možnost si ověřit, co jejich dítě ještě neumí, co musí dohonit, anebo naopak zjistit, že svému dítěti věnují dostatek času, a že jeho příprava na školu nevážne.

V letošním školním roce se celá mateřská škola zapojí do celorepublikového projektu LOKOMOCE, který podporuje zdravý tělesný vývoj dětí, učí děti správným pohybovým návykům, správnému držení těla a nabízí rodičům možnost odborné pomoci fyzioterapeuta. Všechny děti budou celý školní rok cvičit při ranním cvičení cílené zdravotní cviky, které mají zlepšit jejich pohybovou úroveň již od nejútlejšího věku.

Na děti čeká v mateřské škole „Úsměv“ mnoho aktivit, které pomáhají rozvíjet jejich osobnost. Každý den děti plní program, zaměřený na určité téma a na rozvoj jejich schopností a dovedností. Pokud se rodiče blíže zajímají o vzdělávání v mateřské škole „Úsměv“, nabízíme možnost osobní návštěvy buď v Den otevřených dveří (každoročně v dubnu), nebo po osobní domluvě s ředitelkou školy kdykoliv ve školním roce.

*Helena Studničková,
ředitelka MŠ Úsměv Benešov*

V Jarkovicích u Bystřice se příští rok otevře Lesní mateřská škola Malého stromu

Město Bystřice ve spolupráci s Mateřskou školou Bystřice realizuje projekt Lesní mateřské školy Malého stromu v Jarkovicích u Bystřice. Předpokládaný termín jejího otevření je 1. 9. 2020, zájemci se mohou nezávazně hlásit už nyní.

„Věříme, že Matka příroda je všemocná učitelka a v bezprostředním kontaktu s ní zažívají děti přirozeně všechny její tváře – přívětivou, vlídnou, hojnou, zároveň ale nesmlouvavou i drsnou. Přirozené prostředí přírody rozvíjí u dětí kreativitu, fantazii a přispívá ke komplexnímu rozvoji osobnosti dítěte. V přírodě děti přirozeně využívají k učení všechny své smysly, celé tělo a všechny úrovně vnímání, a to způsobem, který je jim příjemný a přirozený,“ uvedla ředitelka MŠ Bystřice Kateřina Reifová.

Mateřská škola bude zapsána v rejstříku škol a lze v ní tedy plnit povinnou předškolní docházku. Pro děti budou platit podmínky dle školského zákona, tedy i povinné očkování.

Mateřská škola Bystřice „U lišky Bystroušky“ je inspirována alternativním způsobem

výchovy a vzdělávání, shrnutým v programu Začít spolu. Jeho cílem je smysluplné učení a samostatné myšlení dětí, které přebírají

zodpovědnost za vlastní práci. Program nabízí dětem vzdělávání odpovídající jejich potřebám, schopnostem a zájmům, podporuje jejich individuální rozvoj i vzájemnou spolupráci, a to bez ohledu na sociální či etnický původ a úroveň jejich schopností. Zohledňuje potřeby nadprůměrně nadaných dětí, ale i dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, vývojovými poruchami apod. Děti vede k respektu k ostatním a učí je oceňovat práci druhých. Na chodu školy se aktivně podílejí jejich rodiče.

Mezi hlavní projekty školy patří Lesní dny s liškou Bystrouškou, jejichž součástí je environmentální vzdělávání, výchova k ochraně zvířat a polytechnická výchova. Projekt Zajíc Hryzálek je zaměřen na zdravý životní styl a předcházení nežádoucím projevům chování, Myšák Logísek cílí na logopedickou prevenci a Ježek František na dopravní výchovu.

Další informace o MŠ Bystřice i lesní školce jsou na www.msbystrice.cz.

jt

Stavební úpravy MŠ Teplýšovice

Další z úspěšných projektů, který se podařilo uskutečnit, jsou stavební úpravy MŠ Teplýšovice. O letních prázdninách provedla obec přestavbu technických prostor na novou třídu se sociálním zázemím.

Rekonstrukcí části objektu a jeho adaptací na třídu pro předškolní vzdělávání došlo k navýšení reálné kapacity MŠ o 10 míst

a od roku 2020 bude možné přijímat děti i do 3 let věku. Projekt byl spolufinancován Evropskou unií.

Velkou změnou pro mateřskou školu byla její přestavba, kterou prošla v letech 2010–2011. Přistavělo se tehdy nové křídlo a opravily původní prostory včetně kuchyně.

Miroslav Kratochvíl

Nová Archa A.Ho.J.!

Církevní ZŠ a MŠ ARCHA je od září přestěhována do staronové budovy. Konečně jsme po mnoha letech opět pohromadě! Je za námi velký kus práce a velký ještě před námi.

Jak to celé probíhalo? V obci Petroupim opustila Archa částečně původní starou školní budovu a celá pohromadě od 1. září 2019 funguje v budově bývalého obecního úřadu. Do staré školy chodíme dále na obědy

a do tělocvičny a také na naši nově upravenou, krásnou zahradu v rámci projektu Nadace Proměny Zahradu hrou.

V přízemí teď nově máme krásnou třídu mateřské školy s terasou, novým sociálním zařízením a kuchýňkou. Děti ze školky nově obědvají ve své třídě, dovážíme jim obědy z Benešova. Menší prostor nás donutil k lepší organizaci hraček a pomůcek, takže je teď vše krásně přístupné každému z dětí. Do prvního patra se teď vejdu všechny třídy naší školy. Děti se častěji setkávají, třídy mohou více spolupracovat. Rána před výukou a přestávky tráví hodně dětí společně v odpočinkovém koutku na chodbě. Díky bezprostřední blízkosti hřiště mohou všechny děti ze školy trávit velkou přestávku venku.

Stavba a stěhování byly náročné, opět jsme hodně spolupracovali. Na prázdninové brigády chodili učitelé, rodiče i děti. Těsně před začátkem školního roku jsme zařídili poslední místnosti a výuka mohla začít.

Pro tento školní rok jsme zvolili příznačný název ročního tématu – „Nová archa A.Ho.J.!“. Kromě velkého sžívání se s novým prostorem se také budeme celý rok zabývat významem křesťanských zvyklostí a tradic. Mimo to letos chystáme celo-Arší projekt k výročí 100 let založení Církve československé. Jeho výsledkem bude putovní výstava o církevních stavbách ČČSH v našem kraji.

Iva Sadílková

Výtvarný tábor na Chrudimce 2019

ZUŠ Čerčany ve spolupráci s Českými drahami a Galerií u Marie pořádala již 11. ročník výtvarného tábora na „Chrudimce“. Letos jsme se inspirovali slunnou Itálií a její bohatou uměleckou minulostí i současností. Týden plný her a malování se opět vydařil. Děti malovaly závodní vozy Ferrari v duchu italského futurismu, barokní kašny podle Berniniho, Luciana Pavarottiho jako římskou mozaiku a jiné italské motivy. Bylo nám fajn a snad to rodiče i na nás viděli, když si pro děti po týdnu přijeli.

Výtvarný tábor na Chrudimce se stal pro nás dospělá a doufám i pro děti srdeční záležitostí a už se těšíme na 12. ročník, který začít máme vymýšlet a připravovat.

Marie Kolářová

Výtvarný tábor na Chrudimce 2019 – ohlas účastníka:

Tak jako každý rok v posledním týdnu prázdnin, tak se i letos uskutečnil tradiční umělec-

ký tábor na Chrudimce – prostě „VÝTVARKA“. Tábor se nachází nedaleko Trhové Kamenice uprostřed krásné zalesněné přírody v těsné blízkosti řeky Chrudimky. Je tak oblíbený, že i přes navýšení počtu dětí je už v lednu po otevření přihlášek vždy během pár dnů obsazen. Děti se na výtvarku těší celé prázdniny a nemohou se dočkat. Nejenom proto, že se tam setkají se svými spolužáky z Čerčan, Pyšel a okolí, ale především pro zajímavý a bohatý program plný překvapení.

Výtvarka se koná pod vedením profesionální malířky Marie Kolářové, která vede výtvarný obor v ZUŠ Čerčany. Spolu s vedoucími a praktikanty z řad starších spolužáků připravili letos program na téma Pod italským nebem, a proto i táborové oddíly měly pěkně „jedlé“ názvy, jako např. Tagliatele, Noky, Tortellini, Špagety, Makaróny, Papardelle, Linguine, Alfabeto apod. Děti si vymyslely také tematické pokřiky: Papardelle, papardelle, uvaříme nepřátele! Kdo snídá noky,

ten hýbá boky. V polívce je kousek světa, my jsme oddíl Alfabeto... Inspirovaly se významnými italskými malíři a umělci a namalovaly obrazy jako Zrození Venúše, Portrét z ovoce, Věci v pohybu, Fontány, či Mozaiku s Pavarottim.

Jídlo bylo opět výtečné, proběhla dvakrát oblíbená diskotéka a nakonec pouť, kde se platilo uměleckými penězi – kaňkami -, které si děti vysloužily v různých soutěžích a za něž si potom mohly koupit cukrovou vatu, párek v rohlíku nebo nápoje. Závěrečné vystoupení pro rodiče „S Italem v kuchyni, tentokrát s Pietrem Rocchem“ bylo jako vždy vtipné, nápadité a veselé. Maria s Pietrem nacpali do trouby Pavarottiho s Monou Lisou, gondoliéra s pizzou a Pinocchia. Děti nakonec zapěly píseň „Ti amo, Itálie, ti amo, Toskánsko, ti amo, boloňské špagety miluješ ty i ty, zpíváme...“ a už nyní plánují, s kým budou příští rok na chatce.

Martina Tichá

Tradičně, a stále poprvé

Začíná nový školní rok. Dalo by se říci – tradice, rutina, ale opak je pravdou. Každý rok, měsíc, týden, ba i den přichází a odchází jako originál. Do Obchodní akademie Neveklov nastupují noví studenti do 1. ročníku a jejich starší kolegové se vyhoupnou o stupeň výš. Objevují se nové výzvy, požadavky, zážitky.

Ten letošní školní rok začínal pro všechny již v neděli 1. září. To totiž všichni společně odjeli do Horního Poříčí na školu v přírodě.

Někdo si možná řekne, že pro děti téměř z venkova je taková aktivita zbytečná, ale právě zde v přírodě, odpoutání od školních lavic, můžeme směle naplňovat cíle školního vzdělávacího programu. Oproštění od moderní techniky studenti zpracovávají úkoly z oblasti cizích jazyků, sportu či ochrany člověka za mimořádných situací, zdokonaľují se ve zdravotně a vytvářejí ekonomické projekty dle zadaných kritérií. Že pracují bez počítače a tiskárny, že tedy přemýšlejí, vymýšlejí, píšou, kreslí, improvizují a také prezentují vše před kamarády, je samozřejmostí.

Po týdnu se zpět do školy vrací jako kamarádi, jako lidé, kteří zase poodhalili kousek svého já. Začátek tedy proběhl ve velkém stylu a nezvolíme ani následně. Škola nabízí celou řadu nadstavbových aktivit – od sportovních letních či zimních kurzů, přes sportovní soutěže individuální i kolektivní, mezinárodní jazykové zkoušky v anglickém,

německém a ruském jazyce, soutěže ekonomické, Středoškolskou odbornou činnost či Enersol. Navštěvujeme divadelní představení, pracuje zde studentská společnost DOORS, která spolupracuje s veřejností, 29. února 2020 se představí na maturitním plese další generace krásných a šikovných mladých lidí. Studenti budou moci vycestovat na poznávací zájezdy do zahraničí, navázat nová přátelství, ale hlavně – a to je základní poslání školy – získají nové vědomosti, osvojí si nové dovednosti a vytvoří si nové návyky. A že škola poskytuje vzdělání kvalitně, potvrdily závěry České školní inspekce v loňském školním roce, která hodnotila školu jako nadprůměrnou.

Na závěr je třeba popřát všem, studentům, učitelům, ale i vám, kteří čtete tento článek, abyste byli zdraví, plni optimismu, elánu a neztráceli víru v lepší zítřky.

Miroslava Hulanová

Máme co nabídnout aneb Netradiční supertýden

Na jaře se Obchodní akademie Neveklov stala na týden hostitelskou školou pro studenty a pedagogy z Novosibirska. Zájem o tento pobyt byl z ruské strany obrovský, a tak se nedostávalo hostitelských rodin. Díky domovu mládeže, kde byli „přebývajících“ studentů i pedagogové ubytování, se podařilo vzniklý problém rychle a skvěle vyřešit.

Přípravy na příjezd hostů z Ruska probíhaly od září 2018, kdy jsme se vrátili z Novosibirska, třímilionového města, ze školy s patnácti sty studenty. Naše škola naopak působí v maloměstě, navštěvuje ji desetkrát méně žáků. Co tedy nabídnout? Pobyt jsme pojali

jako seznámení s českým venkovem – život, tradice a zábava. I počasí nám přálo, a tak jsme mohli pěšky putovat po okolí, které nabízí bezpočet překrásných výhledů do kraje blízkého i vzdáleného. Ve Zderadicích jsme opékali špekáčky, což přineslo některým zúčastněným zážitek dosud nevídaný. Navštívili jsme Centrum sociálních služeb Tloskov, farmu Heroutice, malovali krásně i pletli pomlázky. Nevěřili byste, jak složitou se může taková pomlázka stát pro člověka, který ji ještě nikdy dříve neviděl, natož aby ji pletl.

Připomínána byla také historie, a to nejen návštěvou Vojenského muzea v Lešanech,

ale i prohlídkou výstavy v zasedací místnosti MěÚ a položením květin na hrob dvou sovětských vojáků.

>>>

Možná si říkáte, že to bylo trochu málo na týdenní pobyt, ale naše aktivity se po-

malu přesouvaly i do míst vzdálenějších – zámek Konopiště, Pivovar Ferdinand v Benešově, Škoda Auto Mladá Boleslav a samozřejmě Praha. Prohlídka maticky se uskutečnila za pomoci našich studentů lyceistů, kteří v anglickém jazyce profesionálně představili nejznámější místa a památky. Cestu jsme započali v srdci Pražského hradu – v Kanceláři prezidenta republiky – prohlídkou těchto reprezentativních prostor.

A co samotní studenti a rodiče v hostitelských rodinách? Nikde se neobjevilo slůvko kritiky. Naopak zaznívaly samé klady, jako cenné zkušenosti, skromní, milí,

vděční, nadšení... a po společném dni vždy unavení.

Takto pestrý program se mohl uskutečnit díky vstřícnosti firem, institucí, rodičů, studentů, našeho zřizovatele, MěÚ Neveklov i vedení školy. Všem patří velké díky. Podarilo se navázat spolupráci se školou v kraji hodně vzdáleném, pro nás opředěným téměř legendami. Svým působením, vystupováním a nabídnutým programem jsme nejen překvapili a zaujali, ale také motivovali k další spolupráci. Teď zbývá pouze jediné – probudit zájem o další výměnný pobyt v Novosibirsku mezi našimi studenty.

Miroslava Hulanová

Ideologická cenzura vs. Fake news – Památník ticha zve k diskusi o komunikaci

Co se muselo stát, aby mohly velké příběhy dvacátého století nahradit ideologizované umělé hrdiny předešlých režimů? Odpovědi na tuto otázku se snaží dát pražský Památník ticha, který k 30. výročí Sametové revoluce připravil veřejný dialog v podobě výstavy Komunikace89. Instalována je naproti fotbalovému stadionu Sparty na pražské Letenské pláni – dějišti největších listopadových demonstrací.

Součástí doprovodného programu je od 11. října do 30. listopadu **moderované procházení výstavou** určené pro žáky 8. a 9. tříd základních škol, studenty středních škol a učně. Je pro ně připraveno několik vzorových rolí. Každý z procházejících žáků dostane přidělený konkrétní profil studenta roku 1989 a v jeho „kůži“ projde výstavou a prožije různá dilemata, stejně jako před třiceti lety jeho jen o několik let starší vrstevníci. Jak se zachová: Zapojí se do stávků? Troufne si vyjet do regionů? Jaké argumenty by použil v diskusích? Bude mít strach? Ztotožněním se s konkrétní osobou a prožitím „křižovatek“ revoluce pak budou žáci mnohem osobněji vnímat velké dějinné téma – sametovou revoluci. Průvodce jim bude dělat proškolený lektor.

Výstavu doprovodí **workshopová dílna**, která žákům pomůže přenést se do doby před 30 lety. Vyzkouší si vyrobit dobový leták či plakát, zkusí interpretovat dobová mediální sdělení a otestují, jestli by dovedli číst mezi řádky, jak to uměli jejich tehdejší vrstevníci. K dispozici budou mít potřebný materiál a pracovat budou samostatně pod vedením lektora.

Pod patronátem partnerských organizací proběhne v rámci výstavy také sedm **veřejných diskusí** moderovaných Renatou Kalenskou a Janem Bumbou. Na každé z témat (mediální, historická i multioborová) se budou zamýšlet tři renomovaní hosté. Diskuze jsou určené pro veřejnost, ale žáci do nich mohou vstupovat jako posluchači i jako ak-

tivní účastníci – mohou klást otázky na místě nebo je posílat jako návrhy předem. Sami tak mají možnost ovlivnit směřování jednotlivých zamyšlení.

Kapacita jednotlivých aktivit je omezená, je proto nutné se co nejdříve zaregistrovat na rezervace@bubny.org.

Památník ticha sleduje v politickém převratu roku 1989 především okamžik, kdy končí éra umělých hrdinů a přichází šance řešit – vyhledávat, prezentovat a vyučovat tzv. velké příběhy 20. století v jejich autentické hodnotě. Hlavním obsahem objektu, instalovaného na Letenské pláni, je výstava o tom, jak se komunikoval státní převrat v době, kdy neexistovaly sociální sítě, internet a mobilní telefony. Poselstvím vzdělávacího programu je otevření diskuse o tom, jak jsme využili šance nabyté svobody v mediálním prostředí. Porovnává metody ideologické cenzury a současné manipulace formou fake-news a algoritmů, které mění myšlení. Symbolickou výtvarnou rovinou projektu je

výstava fotografií Jaroslava Krejčího z listopadových dní roku 1989.

Výstavní cyklus v podstatě zastřeší mnoho dalších listopadových akcí a partnersky se spojí s institucemi, které k jubileu přinášejí své programové záměry. Série kulturních a komunikačních akcí má svůj vrchol a zcela mimořádnou pointu v podobě VOX TRIBUNA, která rozezvučí Prahu jako oko zářící Letné na celých 25 hodin. Tak dlouho by měl trvat jeden souvislý unikátní televizní pořad určený pro maximální tribunu pamatující monstakce socialismu, sametovou mediální revoluci 25. listopadu 1989 a probuzení paměti po pádu totality.

Památník ticha je název projektu revitalizace pražského nádraží Bubny v moderní prostor pro veřejný dialog o dědictví minulosti. Realizátorem je obecně prospěšná společnost Památník Šoa Praha o.p.s.

Více informací na: komunikace89.bubny.org.
red

Koordinátoři sociální práce pomohou lidem v obtížné životní situaci

Do obtížné životní situace se může dostat každý z nás, našich blízkých nebo známých. Člověk může třeba vážně onemocnět, propadnout nějaké závislosti, nezvládá platit nájem, neúměrně se zadluží, má strach ze samoty, stárí či umírání... Nechce se svými problémy obtěžovat okolí, ale sám se s nimi vypořádat neumí. Pomoc může najít u koordinátorů sociální práce. Dva takoví už několik měsíců působí v Posázaví. Co nabízejí a jaké zkušenosti mají?

Mikroregion Voticko

Obcím Mikroregionu Voticko je k dispozici koordinátorka sociální práce od února 2019. Je zaměstnaná v Mikroregionu Voticko a financována z dotace OP Z prostřednictvím MAS Posázaví. Ve Voticích a okolních obcích zajišťuje dostupnost sociální práce, která se díky ní dostane i do malých obcí a osad, a předejde se tak negativním následkům, kdy pomoc nepřijde včas, jelikož se o problémech často neví.

Koordinátorka vyhledává osoby, které potřebují pomoc, poskytuje poradenství v sociální oblasti, pomáhá osobám sociálně vyloučeným, osobám v nepříznivé sociální situaci, ohrožených ztrátou bydlení, pomáhá při řešení problémů s dluhy, doprovází za potřebnou službou, pomáhá s vyřizováním dokladů, příspěvků apod. Kontakty na ni zájemci získají přes úřady, od lékařů, starostů či dalších poskytovatelů sociálních služeb nebo z nástěnek odboru sociálních věcí na Městském úřadě ve Voticích, na úřadu práce a na stránkách Mikroregionu Voticko.

Výhodou je, že koordinátorka pracuje převážně v terénu. Osoby, které mají zdravotní omezení nebo z důvodu financí či jiných nemohou přijet do Votic na potřebný úřad, za službou apod., možnost řešení své situace přímo v místě bydliště vítají. Další výhodou je, že koordinátorka se jim časově přizpůsobí a po domluvě poskytne poradenství i ve večerních hodinách. Kontaktovat ji po telefonu je možné kdykoli, i o víkendu.

Nejčastěji kontaktují koordinátorku osoby ve finanční tísní nebo se zdravotními problémy – pomáhá jim s vyřizováním veškerých příspěvků na úřadě práce, dělá jim dopro-

vod, informuje je ohledně pomůcek, o dostupných zdravotních službách, objednává k lékařům. Mezi klienty jsou ale také osoby v bytové nouzi, osoby s dluhy apod. Většina přímé práce se odehrává v osadách a obcích I. typu, kde nemají sociálního pracovníka.

Koordinátorka sociální práce poskytuje také podporu službám Komunitního centra Voticka, které se nachází ve votickém klášteře – domlouvá úřední hodiny služeb, zajišťuje potřebné záležitosti v kancelářích, má přehled o poskytování služeb. Ve spolupráci s odborem sociálních věcí Městského úřadu Votice se stará o to, aby na území byla co nejširší a dostupná síť sociálních a návazných služeb.

Koordinátorka je nyní také zapojena do procesu komunitního plánování sociálních služeb probíhajícího na území ORP. Díky jejímu přehledu o tom, jaké problémy trápí občany zejména menších obcí, a časté spolupráci s poskytovateli sociálních služeb bude zajištěna kvalita celého procesu.

Kontakty na sociální koordinátorku:

tel.: 601 546 326

e-mail: kocourkova@mikroregionvoticko.cz

Svazek obcí CHOPOS

Během dosavadní činnosti v rámci mikroregionu CHOPOS se mimo jiné stále častěji ukazovalo, že obce potřebují poradit i v oblasti sociální práce. Proto na území mikroregionu vznikl projekt „Koordinace sociální práce v mikroregionu CHOPOS“, který na svou činnost obdržel prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF), a to na dobu tří let. Před samotným zahájením realizace projektu proběhla informační kampaň, při které byl do každé domácnosti distribuován informační letáček. O práci koordinátora a možnosti využít jeho služby informují i webové stránky členských obcí a také obecní zpravodaje a noviny.

„Za necelé čtyři měsíce od začátku projektu, tedy od 1. 6. 2019, využilo služby koordinátora již téměř 50 lidí. Je to daleko větší zájem, než který byl při přípravě projektu uvažován,“ uvedl koordinátor sociální práce Pavel Goby. Mnohé požadavky občanů

byly již podle něj vyřešeny, některé požadavky však vyžadují dlouhodobou podporu. Službu využili lidé z více jak poloviny z 21 členských obcí CHOPOSu. Podpora byla a je poskytována například v těchto oblastech – krátkodobé poradenství, pracovní uplatnění, dávky hmotné nouze, rodinné vztahy, alkoholová závislost, problematika oddlužení, hledání vhodné sociální služby, samostatnost a soběstačnost při obstarání základních životních potřeb (např. chod domácnosti, hospodaření s penězi apod.), omezení svéprávnosti, invalidní důchod apod.

Pro práci koordinátora je velice důležitá spolupráce a součinnost s jednotlivými obcemi při řešení složitých životních situací některých jejich občanů. Starosta nebo zastupitel, který zná místní prostředí a zná osobně i člověka, který potřebuje pomoci, je v mnoha případech důležitým prostředníkem při prvním kontaktu mezi koordinátorem sociální práce a člověkem s potřebou nějaké podpory při řešení jeho obtížné životní situace. Koordinátor také průběžně spolupracuje v případě potřeby s odbory sociálních věcí v Benešově a ve Vlašimi a také s místními poskytovateli sociálních služeb.

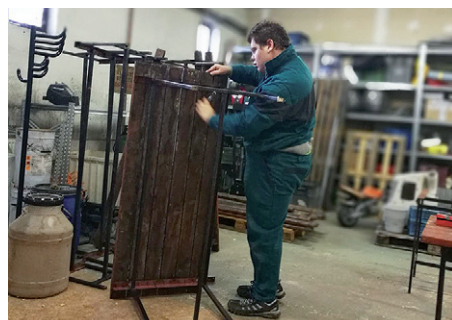
Kontakty na koordinátora sociální práce:

tel.: 601 376 380, e-mail: pgoby@chopos.cz

red

Pod pokličkou asistencí

K dospělému životu neodmyslitelně patří samostatné bydlení, pracovní uplatnění i možnost dělat vlastní rozhodnutí, plnit své povinnosti a nutnost řešit vlastní chyby. Organizace Rytmus Střední Čechy vychází z přesvědčení, že lidé se zdravotním postižením jsou rovnoprávními občany a směřuje k tomu, aby měli srovnatelné možnosti s ostatními a mohli žít běžný život podle svých představ. Lidé s mentálním postižením a duševním onemocněním k tomu potřebují vhodnou podporu. Jejich individuál-

ní potřeby naplňuje i odborná asistentka práce. Každodenní praxi popisují asistentky Rytmu paní Hana Pilíková a paní Lucie Stropnická.

Co obnáší asistování lidem se zdravotním postižením?

„Povolání asistenta je pestré. Poskytujeme pomoc téměř se vším, co lidé v běžném životě nezvládnou samostatně. Je to komplexní podpora, která v sobě skrývá spoustu dovedností. Chvilí jste v roli vychovatele,

>>>

kuchaře nebo důvěrníka," popisuje Hana Pilíková. Lucie Stropnická vyvrací představu, že práce asistenta obnáší něco za klienta udělat. „Tímto přístupem klienta nic nenaučíme, a to není cílem naší práce. Jde nám o to naučit klienta, aby si uměl udělat věci sám. Tím mu umožňujeme samostatné bydlení, zvládat vlastní práci a být nezávislý na druhých. Věřte, že to vůbec není jednoduché. Asistent klientovi názorně ukazuje nebo ho slovně vede, jak danou činnost dělat. Okolí na vás kouká jako na lenochy a že nejsme ochotni pomoci. My ale víme, proč to tak děláme. Asistent pomáhá rozvinout schopnost u člověka s postižením danou věc si udělat samostatně.“

Co vás na povolání asistenta baví?

„Vzhledem k tomu, že klientů má každý asistent více a střídáme se, aby se klienti na asistenty nefixovali, tak mě baví různorodost," říká Hana Pilíková. „Asistent nedělá každý den monotónní práci. Setkáváme se tak prostřednictvím asistencí s různými lidmi, profesemi a místy, která jsou zajímavá. Práce asistenta je opravdu bohatá a pro mě je důležité, že tato práce má význam.“ I Lucii baví různorodost a smysluplnost. „Je úžasné, když vidíte, jak naučíte někoho vařit, uklízet, prát, cestovat, vyřizovat si své záležitosti, chodit do práce. Uvědomíte si, že to, co je pro nás naprosto automatické, tak pro lidi se zdravotním postižením to vždy není. Učíme se navzájem. Zatímco my klienty učíme, jak si co udělat, tak oni vás učí se nad sebou zamyslet. Proč si zbytečně dělat starosti kvůli

věcem, které teď nezměníme," dodává paní Stropnická.

Jaké záležitosti s klienty řešíte?

„S klienty řeším vše, co je potřeba v běžném životě, například zajištění chodu domácnosti, finanční gramotnost, doprovod při cestování, nákupy, úřady a procesy hledání, získání a udržení si práce. Každý klient má individuální nároky," uvádí asistentka Hanka. „Klienti nám důvěřují, a tak s námi řeší různé věci. Někdy se ptají, jak co mají udělat, jaký dát dárek kamarádovi, jak se někomu omluvit, kde staví autobus, jak vyznat někomu lásku, protože mají stejné starosti jako my, jen se potřebují zeptat, poradit," doplňuje Lucie.

Zažily jste nějaký nevšední zážitek během asistování?

„Nedávno jsem učila klienta vařit. Když rozklepával vejce, netrefil se do misky, vejce spadlo na kuchyňskou linku a teklo po šuplíkách. Co bych udělala já ve své kuchyni? Začala bych nadávat, rozčilovat se, zrychlil by se mi tep. A klient? Začal se smát a přivřel pootvřený šuplík a vejce nebylo vidět. Samozřejmě jsem mu vysvětlila, že to musí uklidit. Jeho přístup byl vtipný. Vlastně o nic nešlo, vše uklidil a hned si tím nekazil den," sděluje asistentka Lucka. „S jednou klientkou, která pracuje v hospicové službě, jsem měla tu čest zažít oslavu stých narozenin. Oslavenkyně nám vyprávěla svůj životní příběh, který nebyl vždy jen pozitivní, ale takový je občas život. Jak často má člověk možnost promluvit si se stoletým člověkem?" popisuje asistentka Hanka.

Kdo hradí náklady na zajištění asistencí?

„Terénní asistentská práce je v našich registrovaných službách klíčová část podpory klientů. Vyžaduje nasazení i kreativitu. Je nám líto, že složitou práci asistentů nemůžeme náležitě finančně ohodnotit. Náklady na asistenci pro lidi se zdravotním postižením hradíme částečně z veřejných dotací. Na spolufinancování se podílejí i přímé úhrady klientů dle zákona o sociálních službách, dary nadací, firem a konkrétní individuální dárci z Benešovska. V letošním roce nám udělal radost například člen jednoho městského zastupitelstva, který daroval odměnu zastupitele, nebo mladá žena, která svou narozeninovou oslavu rozšířila na portálu *Darujme.cz*, kde založila kampaň. Tak podpořila i s dalšími dárci financování asistencí lidem se zdravotním postižením prostřednictvím organizace Rytmus Střední Čechy. Přesto všechno je odborná práce sociálních pracovníků stále výrazně finančně podhodnocena.

Záleží nám na kvalitě práce v organizaci. Služby Sociální rehabilitace a Podpora samostatného bydlení přizpůsobujeme lidem, nikoli naopak. Děkuji firemním, individuálním i anonymním dárcům, že nám v tom pomáhají. Rytmus Střední Čechy má tak větší možnost udržovat potřebnou podporu pro lidi se zdravotním postižením již více než 15 let," závěrem doplňuje ředitelka organizace Pavla Fleischhansová.

Rytmus Střední Čechy, o.p.s.

Benešovský běžecký festival 2019 a Charitativní běh pro Bedříška

Součástí šestého ročníku Benešovského Běžeckého Festivalu, který se uskutečnil v září, byl opět i charitativní běh. Jeho vítězka dostal malý Bedříšek.

Rok utekl jako voda a dvojčátka Eliška s Tezou, pro které jsme běželi v loňském roce, zvládly první třídu, sociální terapie, terapie na koních, malování, letní tábor s asistencí a obrovský pokrok v sociálních dovednostech. Ještě v loňském roce nezvládly takto velkou akci ani navštívit a letos s námi závod dokonce celý uběhly.

Velký dík patří všem, kteří holčičky podpořili, a ony letos mohly společně s námi podpořit Bedříška, chlapečka z 1. třídy s diagnózou DMO, který je zatím odkázaný na vozík, ale snaží se společně s celou rodinou bojovat proti osudu a rád by chodil jednou sám. S maminkou Bedříška jsme hovořili o jeho nadšení a možnosti jezdit 2x ročně do lázní Klimkovice.

Celá neděle proběhla ve sportovně přátelské

atmosféře, kolem našeho společného stánku s Nadačním fondem Zlatá Hvězda bylo stále veselo. Přišli nás také pozdravit další „běžci“ – naše bývalé děti z rané péče s rodiči. Při společném focení našeho týmu se všichni zúčastnění aktivně připojili do našich barev a „růžové komando“ se vydalo na trať.

Těší nás, že můžeme být partnery této úžasné akce a společně jsme předali Bedříškovi a jeho mamince šek na 45 408 Kč.

Přejeme Bedříškovi spoustu radosti a sil a my už plánujeme další akce na podporu „našich rodin“ v rámci kampaně Týden rané péče, která bude probíhat od 4. do 10. listopadu 2019.

*Radka Jiroušková,
Raná péče CSS Tloskov a Benešov*

Klienti Centra sociálních služeb Tloskov na 39. ročníku sportovních her v Berlíně

S nadšením se naši sportovci chystali na další sportovní událost roku. Do Berlína jsme se v září vydali již počtvrté na pozvání organizace Lebenshilfe, která v Německu podporuje sportovce s mentálním a kombinovaným postižením. Na stadion se sjedou sportovní týmy z celého Německa s pozvanými hosty ze zahraničí a užívají si společně sportovní

atmosféru. Akce je tradičně doplněna o kulturní vystoupení s hudbou a mažoretkami.

V letošním roce jsme jako jediní zástupci z České republiky společně se Slováci a Italy bojovali o medaile v atletických disciplínách. Velké bylo naše překvapení, když nás přímo na stadion přišel pozdravit zástupce velvyslance ČR v Německu pan Milan Čůpek s manželkou. Podle vlajky, kterou hrdě nesli sportovci při slavnostním nástupu okolo celého stadionu, se k nám přidali a v průběhu odpoledne fandili ve všech disciplínách (hod kriketovým míčkem, vrh koulí, skok do písku, běh na 60 m a běh přes překážky), kde byli všichni pochváleni za skvělou techniku. A radost byla i z medailí!

Program byl doplněn motorickými disciplínami – např. střelba a hod na koš. V podvečer se sportovci na stadionu rozloučili a pokračovali na tradiční večerní Garden party, kde navazovali „Freundschaften“. Nezapomněli ani na dárečky pro organizátory a propagaci našeho regionu Posázaví. Kluci a děvčata předali knihy a prospekty o Posázaví a drobné výrobky z dílen CSS Tloskov, které sami vyrobili.

V neděli se nikomu nechtělo hned domů, a tak jsme ještě navštívili zámek Sanssouci v Postupimi a poté namířili navigací směr k domovu.

Radka Jiroušková za CSS Tloskov a Sdružení Sport z. s.

Bystřiči už nepřehlédnete – má nový jednotný vizuální styl

Město Bystřice

Město Bystřice má nový jednotný vizuální styl. Vidět ho bude postupně nejen na oficiálních dokumentech a propagačních materiálech, ale také na venkovním výstavním a orientačním systému.

Tvoří ho písmeno B, jehož základním prvkem je trojúhelník připomínající tvar jedné z dominant města – kostela svatých Šimona a Judy –, a zároveň symbolizující domy na bystřickém náměstí. Dvě „šipky“ nad sebou, které spolu základní prvky tvo-

ří, navíc symbolizují směřování města kupředu.

„Chtěli jsme sjednotit systém vystupování města navenek, mít jednotnou grafiku na plakátech, venkovním výstavním systému i v městských dokumentech, aby bylo naše ‚B‘ vidět,“ říká projektová manažerka Martina Trochová. Nový vizuální styl uvidí lidé i venku – na panelech výstavního systému, kde se například v současnosti prezentují návrhy revitalizace páteřní komunikace města – ulice dr. E. Beneše. „Jsou zpracovány dvě studie, lidé si je mohou prohlédnout a na veřejném projednání nám budou moci

sdělit své podněty,“ dodala Martina Trochová. Ve stejném vizuálním stylu bude podle ní také připravovaný nový městský orientační systém.

Jednotný vizuální systém je dílem Vratislava Pecky, kreativního ředitele grafického studia Pecka Studio, s.r.o. Barevná kombinace vychází ze znaku města.

Kromě nového loga symbolizuje současné směřování města i nový slogan „Na dobré cestě“, který se objevuje v podobě hashtagu #nadobreceste na sociálních sítích.

jt

Bystřice připravuje velkou modernizaci vodovodního řadu

Město Bystřice připravuje rozsáhlou modernizaci vodovodního řadu a připojení se na přivaděč vody Benešov–Sedlčany. Týkat se bude nejen samotného města, ale také jeho osad Nesvačily a Božkovice. V dalších bystřických osadách – Jírovcích, Jarkovicích, Semovicích, Drachkově a Tožici kromě zásobování pitnou vodou projekt počítá i s vybudováním kanalizace. Také pro Bystřici a osady Nesvačily a Božkovice bylo zadáno zpracování studie na řešení odkanalizování a likvidaci odpadních vod. Celkové investiční náklady na všechny akce se odhadují na 223,4 milionu korun, z toho výstavba vodovodu má stát 161,6 milionu korun. Stavba bude rozdělena na několik etap a město na ni bude žádat o dotaci.

„Voda je pro Bystřici hlavním tématem, žádné větší rekonstrukce řadu dosud neproběhly. Město se potýká s nedostatkem vody hlavně v jarním a letním období,“ uvedla projektová manažerka Martina Trochová. Výstavbu vodovodu a kanalizace město připravuje ve spolupráci s firmou Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. Nejrozsáhlejší je modernizace vodovodního řadu v Bystřici, kde se budou budovat nová přípojná místa

ve dvou osadách. Projekt předpokládá jeho napojení na páteřní vodovod Benešov–Sedlčany, který je zásoben z přehradní nádrže Želivka. „Teď na podzim začínáme se zpracováním dokumentací pro územní rozhodnutí a stavební povolení na Bystřici, Nesvačily a Božkovice. Zadali jsme také studii na odvádění a čištění odpadních vod ve městě. V rámci Zdravého města Bystřice jsme pak uspořádali veřejné projednání projektů, kde byli občané i zastupitelé seznámeni s jednotlivými fázemi, s tím, co už máme, co se připravuje a kolik to bude stát,“ dodala Martina Trochová.

Projekt vodovodu v Bystřici předpokládá v první fázi výstavbu tlakové stanice a zvýšení kapacity zásobního řadu, následně připojení Lišna a Mokré Lhoty. Řeší se jako celek. Celkové náklady jsou odhadovány na 102 miliony korun a město pravděpodobně příští rok požádá o dotaci Státní fond životního prostředí (SFŽP). Současně by se k vodovodu měly připojit Nesvačily a Božkovice s náklady čtyři miliony korun. I v těchto případech město požádá SFŽP o dotaci. V řešení je také připojení Letiště v Nesvačilech, jehož náklady jsou cca 10 mil. Kč. Letiště by mělo být

připojováno z přípojného bodu v Bystřici zcela samostatně a nezávisle na ostatních vodovodech.

Město nechalo zpracovat také studii zásobování pitnou vodou a odvedení a čištění odpadních vod pro Jírovice, Jarkovice, Semovice, Drachkov a Tožice. Náklady jsou 117,4 milionu korun. „První návrh obsahuje několik variant, pošleme ho osadním výborům k připomínkování,“ uvedla Martina Trochová. Připravuje se také studie odvádění a čištění odpadních vod v osadách Mokrá Lhota, Božkovice, Lišno a Nesvačily – hotova by měla být do konce roku 2019.

V návaznosti na plánované vodohospodářské stavby v Bystřici a v rámci protipovodňových opatření se připravuje také revitalizace náhonu Zájedek ležícího na Konopištském potoce. Projekt na jeho úpravu vzešel ze Studie odtokových poměrů v povodí Sázavy. Jako finální varianta byla zvolena varianta s přivedením vody do náhonu a realizace se předpokládá v roce 2021. Investiční náklady jsou kolem 10 milionů korun a počítá se s využitím dotace.

jt

Skupinový vodovod CHOPOS – co je nového?

Při současném počasí, které je doprovázeno nedostatkem srážek, prohlubujícím se suchem, vysycháním vodních zdrojů, si člověk pokládá otázku, co bude dál? Zlepší se situace, nyní máme sucho, ale v budoucnu bude třeba vody víc? Sdělovací prostředky, které se opírají o různé analýzy, každého pravidelně děsí a už možná řada lidí si pomalu zvyká na současný stav. Věřím, že bude lépe, ale výkyvy počasí naznačují, že je třeba se připravit a s ledasčím také počítat.

Brzy uvidíme, jak bylo prozíravé, když se několik obcí dohodlo, že postaví společný vodovod, a zajistí tím svému obyvatelstvu dostatek tekutiny, bez které nelze být. Čím dál častěji slyším otázky. Kdy už začneme stavět? Kdy budou mít lidi vodu? Jak se mají na připojení připravit apod. Bohužel dostáváme také velmi často otázky od lidí z obcí, které se mohly do výstavby vodovodu zapojit, ale neučinily tak z ekonomických či jiných důvodů. Škoda.

Nyní k aktuálním informacím. První pololetí 2019 jsme soutěžili zhotovitele stavby. Stavba není vůbec jednoduchá a bylo třeba během soutěže odpovídat na řadu dotazů ze strany uchazečů a oddalovat termín pro podání nabídek. Jen ocenit rozpočet obsahující více jak 1 600 stran plných čísel muselo být náročné. Dne 20. 6. 2019 jsme se konečně dozvěděli nejnižší nabídkovou cenu ve výši 268,7 milionu Kč bez DPH, což bylo nad veškerá očekávání. Po krátké euforii, která nás postihla těsně po momentu překvapení, jsme začali spolu se starosty zainteresovaných obcí diskutovat o realitě provedení

záměru do zdárného konce. Jsem rád, že si každý starosta okamžitě uvědomil, že vodu měřit penězi úplně nelze a je nezbytné pro výstavbu vodovodu najít adekvátní prostředky. Také by bylo pravděpodobně pošetilé hypoteticky očekávat, že by se povedlo v opakované soutěži získat nižší nabídku. Možná před třemi lety, ale dnes? Podobný problém řeší i jiné obce, které chtějí ledačs postavít a potýkají se již několik měsíců s rostoucími cenami stavebních prací. Tím, že roste ekonomika, rostou také ceny materiálů a práce. Rozhodně nikdo nechce šetřit na kvalitě, tu budeme do posledního okamžiku hlídat a od dodavatelů požadovat.

Dne 27. 9. 2019 jsme uzavřeli smlouvu s vítězným uchazečem. Obce si zajišťují pro financování úvěry se splatností 10 až 20 let, byl sestaven harmonogram prací a finanční plán, postupně se projektují domovní přípojky. Obava, kterou jsme měli ohledně slabšího zájmu o připojení na vodovod před třemi lety, se vůbec nenaplnila. Téměř každý se chce připojit. Je pár lidí (spočetl bych je zatím na prstech jedné ruky), kteří váhají, ale věřím, že si to ještě rozmyslí. Jednak proto, že to bude v budoucnu dražší a mnohem komplikovanější.

Vrátím se tedy k harmonogramu. Stavba bude probíhat po dobu dvou let od 21. 10. 2019. Přípojky bude možné realizovat současně s výstavbou, to už bude na vlastních nemovitostech, jak se zařídí. Častým dotazem je, kudy povede vodovod. Připomínám, že budou připojeny osady Bezděkov, Bořeňovice, Čeňovice, přes místní vodojem bude připojen Čakov a Tatouňovice, přes místní vodojem budou připojeny Chotýšany, dále Křešice, Mačovice, Mžížovice, Ostředek,

přes místní vodojem bude připojen Struhářov, dále budou připojeny Teplýšovice, Vlčkov, Vranov a Vranovská Lhota. Během výstavby nebo těsně po ní dojde také k připojení osady Jezero, pro kterou se v současné době zpracovává projektová dokumentace.

Z výše uvedeného výčtu je zřejmé, že zmíněné území bude po dobu dvou let značně rozkopáno. Není vyhnuti, doufám, že každý to pochopí a bude k výstavbě tolerantní. Vodu si z kohoutků pustíme až na konci, pravděpodobně na přelomu roku 2021/2022. Čas letí z pohledu lidského vnímání velmi rychle a věřím, že to bude v tomto případě platit obdobně.

Zmínil jsem, že to nebude pro obce levná záležitost. Většina obcí si bude muset vzít úvěr a pravděpodobně na dlouhou dobu omezit další investice. Někdo má trochu našetřeno, někdo je na tom hůře. Nejvíce financují projekt obce, které staví celou infrastrukturu, resp. rozvody po obcích, které zde nikdy nebyly. Jejich podíly jsou v řádu desítek milionů Kč. Např. Vranov cca 35 milionů Kč, Teplýšovice cca 31 milionů Kč. Množství odebírané vody a kapacita požadované infrastruktury je druhým faktorem, pomocí kterého se vypočítává spolufinancování. Na všem se již dopředu obce spravedlivě dohodly. Všechny nás čeká spousta práce, na kterou se intenzivně připravujeme.

Miroslav Kratochvíl

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Městys Divišov v létě otevřel nové přírodní koupaliště

Ke konci července bylo v Divišově otevřeno nové koupaliště s přírodně čistěnou vodou. Realizaci stavby schválilo zastupitelstvo městysu Divišov již v předchozím volebním období. Původní koupaliště bylo vystavěno v roce 1937, nové tedy obyvatelé dostali po více než 80 letech.

Návštěvníci mají k dispozici také brouzdaliště s vodním hříbem a při vstupu do neplavecké části je na hraně koupaliště umístěn vodní chrlič. Součástí koupaliště je desetimetrová skluzavka, budova s občerstvením, zázemím pro brigádníky, skladem a ošetrovnou, ve druhé budově je vstup se sociálním zařízením.

Jak divišovské koupaliště funguje? Voda, která je dopouštěna z vrtané studny, neustále cirkuluje v systému, kdy z hladiny je sbírána celkem osmi hladinovými skimmera a o spodní sání se starají dvě spodní vpusti umístěné v plavecké zóně. Voda z hladiny i ze dna koupaliště je odváděna potrub-

ním systémem do technologické šachty, kde jsou umístěny dva bubnové filtry, kde před každým filtrem je tzv. slučovací nádrž. V každé ze slučovacích nádrží jsou dále umístěny UV lampy. Jeden z bubnových filtrů čistí vodu ze spodního sání a druhý čistí vodu ze sání hladinového. Po tomto prvotním přečištění je voda pomocí čerpadel tlačena potrubním systémem umístěným pod hlavní komunikací do tzv. biologické čistící zóny, kde jedna část vody je směřována do plochy, kde jsou umístěny litorální rostliny, které vodu čistí a „požirají“ z ní pro ně potřebné živiny, a druhá část vody teče do dvou nádrží, ve kterých se nacházejí provzdušňované čistící bakterie, které se starají o další čištění vody. Následně je opět voda sloučena a po průchodu dalším bubnovým filtrem se vrací zpět do koupaliště, konkrétně do nátokového kamene, umístěného v brouzdališti.

Protože se jedná o přírodně čistěnou nezávadnou vodu, musí se počítat s usazováním

sedimentu na dně koupaliště – bazénový vysavač ho odvede přímo do kanalizace.

Přírodní koupaliště na bázi biotopů, s čištěním vody bez použití chemie, vznikají po celé Evropě. Především je to Rakousko a Německo, ale v posledních letech začínají být stavěny i v České republice. Pro obce a města jsou nejen alternativou ke zhoršující se kvalitě vod ve volné krajině, ale také možností, jak i v menších obcích poskytnout obyvatelům další občanskou vybavenost s ekonomicky únosnými ukazateli, oproti provozně dražším chemicky čistěným bazénům.

Vzhledem k faktu, že pro úpravu vody nejsou používány chemické preparáty, tak je zapotřebí se smířit s běžnými výkyvy ukazatelů kvality vody, která je však vhodná ke koupání, zdravotně nezávadná a přírodní. Její požadované ukazatele pravidelně měří Krajský zdravotní ústav.

red

V Ostředku si poměřili síly malí fotbalisté a trojice nohejbalistů

V červnu uspořádala TJ Sokol Ostředek, z.s. v pořadí již devátý ročník akce zvané „Sokol-ský den“, který byl i tentokrát věnován dvěma turnajům malých fotbalistů – 8. ročníku turnaje „O pohár starosty obce Ostředek – JOMA CUP“ pro mladší přípravky a 7. ročníku turnaje starších žáků „O pohár SPZV Ostředek a.s.“.

Na zeleném pažitě se prohánělo 113 malých fotbalistů i fotbalistek, kterým nezkazily radost z fotbalu ani rozmary počasí. Prvně nepřálo počasí a větší část dne přšelo. Při největším lijáku musely být oba turnaje dokonce na půlhodinky přerušeny.

Turnaje mladší přípravky se zúčastnilo šest týmů – FK Kavalier Sázava, Sokol Zaječice, SK Chocerady, TJ Úročnice, Sokol Maršovice a domácí špuntí. Z každé ze skupin postoupily první celky přímo do semifinále, druhé a třetí týmy spolu hrály klíčem čtvrtfinále.

Finálový zápas mezi Chocerady a Sázavou byl vrcholem turnaje, zlaté medaile nakonec putovaly do Chocerad. Třetí skončily Zaječice. Nejlepším střelcem turnaje se s dvanácti brankami po rozstřelu dvou hráčů se shodným počtem branek stal choceradský Jan Vlach. Nejlepším hráčem byl vyhlášen Do-

minik Sedláček ze Sázavy a titul nejlepšího gólmana získala zaječická Bára Smrčková. Každý z oceněných si odnesl sošku a dětské šampaňské. První tři týmy si z Ostředku odvezly poháry a medaile. Všechny týmy pak byly odměněny taškou plnou sladkostí, které věnoval Hotel Akademie Naháč, a míči, které věnovala firma JOMA.

Starší žáci zápolili v sedmém ročníku turnaje O pohár SPZV Ostředek a.s. Vedle dvou domácích týmů hrající pod hlavičkou Ostředek / Sázava se v něm představili fotbalisté Sokola Maršovice, Sokola Struhařov a FK Trhový Štěpánov. Turnaj se hrál systémem každý s každým. Z vítězství se poprvé v historii radoval Trhový Štěpánov, který při stejném počtu bodů nastřílel více než druhé Maršovice. Korunu nejlepšího střelce si se sedmi brankami vystřílel štěpánovský Michal Rakáš. Maršovický Matěj Pauer byl vyhlášen nejlepším brankářem. Ocenění pro nejlepšího hráče převzal struhařovský Richard Červenka.

Nohejbalový turnaj v Ostředku

Rekordních 12 týmů se v červenci zúčastnilo devátého ročníku nohejbalového turnaje trojic, který pořádala TJ Sokol Ostředek,

z.s. na kurtu u fotbalového hřiště. Dlouho to vypadalo, že přes nepříznivou předpověď počasí se déšť Ostředku vyhne, ale bohužel dorazil. Skupinovou fázi se ještě podařilo odehrát za sucha, vyřazovací boje se kvůli deštovým přeháňkám hodně protáhly.

Nabitou skupinu A vyhráli s přehledem hlavní favorité a obhájci vítězství Šachisti Týnec před dalším týneckým týmem Broučci, který byl nováčkem turnaje. Ve skupině B kraloval tým Davida Luzuma Divošáci, který si poradil i s Bratrance vedenými Martinem Vosádkou. První tři čtvrtfinále dopadla dle papírových předpokladů a postup do bojů o medaile si vybojovaly týmy ze skupiny A. Poslední čtvrtfinále mezi domácími Dědky II. a Divošáky přineslo napínavý boj a do semifinále šli nakonec Divošáci.

Finálový zápas přinesl týnecké derby mezi Šachisty a Broučky. Šachisté obhájili loňské vítězství a připsali si na své konto šestou turnajovou výhru v devítileté historii turnaje. Bronzové medaile zůstaly doma – tým Davida Luzuma přes prohraný první set porazil v malém finále Benešáky. Nejlepší tři týmy si odvezly tradiční speciální ostřeďecké medaile a soudky piva věnované pořadatelem.

red

Maršovice dokončují splaškovou kanalizaci

Se zdárným koncem se v současné době završují dva roky, během nichž se v Maršovicích postavila čistírna odpadních vod a vybudovaly stoky gravitační splaškové kanalizace.

V létě 2016, po předchozím podání několika neúspěšných žádostí o finanční podporu, získal městys od Operačního programu Životní prostředí příslib poskytnutí dotačních peněz. Následovalo martýrium doplňování

podkladů pro poskytnutí dotace a vypisování a vyhodnocování nejrůznějších výběrových řízení. Vše se úspěšně zvládlo a počátkem října 2017 vyjely do maršovických uliček první bagry vysoutěženého dodavatele „Sdružení Maršovice“, tvořeného stavebními firmami ZEPRIS s.r.o. a EVT Stavby s.r.o.

Postupně v Maršovicích putovalo do země přes 3,5 kilometru korugovaného plastového potrubí. Těžké stavební stroje vykopaly díry pro více než stovku kanalizačních šachet. Vyhloubilo se kolem 150 veřejných částí domovních přípojek. Pod fotbalovým hřištěm vyrostl domek nové obecní čistírny odpadních vod.

Během stavby se maršovičtí občané museli vypořádat s mnohými omezeními a životním diskomfortem. Ať již to byla prašnost či dopravní uzávěry. Stavební firmy nakonec zdárně vyřešily i veškeré technické záľud-

nosti. A to i ty největší oříšky – vysokou hladinu spodní vody či jinde naopak skalnaté podloží.

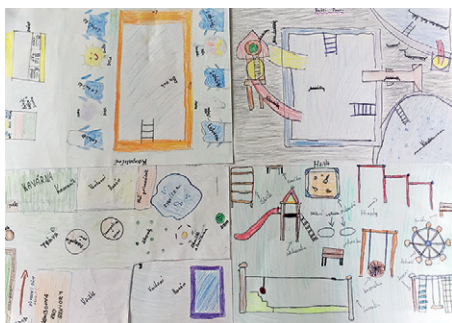
Dofinancování akce městys musel řešit úvěrem. Jeho splácení je však nastaveno tak, aby ani v budoucích letech nebyl ochromen chod obce a Maršovice se mohly rozvíjet.

V současné době již probíhá připojování jednotlivých domácností ke kanalizaci. Po celém městysu také dokončujeme pokládku nových asfaltových povrchů na stavbu kanalizace poničených komunikací. Díky součinnosti městysu se Středočeským krajem a Krajskou správou a údržbou silnic se komunikace třetí třídy v jeho intravilánu asfaltují v plné šíři. Koncem letošního října tak budou Maršovice mít nejen novou splaškovou kanalizaci, ale i krásné asfaltové silnice.

Bohumil Ježek

Šíbalův statek – nové srdce Kamenného Přívozu

Stojí v centru Kamenného Přívozu, v těsné blízkosti mateřské školy, tělocvičny a základní školy. Pomyslný trojúhelník, který spolu s nimi tvoří, je předurčen k tomu stát se novým přirozeným „srdcem“ obce. Místem pro setkávání a odpočinek, společenský ruch, trhy, koncerty a divadlo, dětská školní

vystoupení, galerii, klubovnu... Takové možnosti nabízí bývalý Šíbalův statek. K tomu, čím by se v budoucnu mohl stát, se mohli vyjádřit i obyvatelé.

„Většina lidí se v anketě vyslovila pro všechny navrhované možnosti využití kromě sportovních s tím, že mají své místo v jiné části obce. Do volných řádek byly dopsány tyto podněty: vytvoření vodních prvků pro osvěžení kolemjdoucích, zřízení muzea místního rodáka Jana Morávka, propojení areálu s vyčištěným a upraveným potokem, plocha pro pěstitelské aktivity dětí ze školy a školky. A zajímavé je, že téměř všichni účastníci ankety by uvítali možnost zajít si do statku na kafe či koláč,“ uvedla jedna z organizátorek ankety Věra Weinerová. Náзор na budoucí využití statku mohli obyvatelé vyjádřit v červnu, kdy statek otevřel své

vrata veřejnosti. Při té příležitosti vystoupila místní kapela Brownies a dětské divadlo Kubko.

Objekt bývalého statku, zvaného Šíbalův, koupila obec v roce 2018. Finální podobu místa určí studie, kterou profesionálové zpracují na základě podnětů a potřeb obce.

jt

V Kamenném Přívoze mají nové knihobudky

V Kamenném Přívoze se před prázdninami objevily knihobudky. Bílé dřevěné „domečky“ s modrými dvířky ozdobily vlakovou zastávku, poštu i autobusovou čekárnu v Hostěradicích. Jsou v nich knihy různých žánrů, které mohou komukoliv zpestřit cestování, čekání na dopravní prostředek či otevření pošty. Zájemci si je mohou zdarma půjčit a po přečtení vrátit do libovolné knihobudky, nebo vyměnit za jinou knihu.

Za výtvarným řešením budek a jejich realizací stojí Vlastík a Eliška Svobodovi. S montáží jim pomáhali Jirka Patera, Honza Prokš a Věra Weinerová. Odměnou jim kromě dobrého pocitu bylo i to, že už druhý den po instalaci se po vlakovém perónu procházel muž s jednou z knížek z knihobudky. Snad mu s ní cesta příjemně ubíhala...

jt

Týnec nad Sázavou – dobré místo pro život

Životní prostředí, sociální a zdravotní služby, školství, doprava, volný čas,

veřejný prostor, občan a úřad, stůl mladých... témat Veřejného fóra, které na konec září připravilo Město Týnec nad Sázavou, bylo víc než dost. „Pojďme společně tvořit budoucnost Týnce. Váš názor je pro nás důležitý,“ vyzvalo město občany.

A Veřejné fórum přivedlo do Společenského centra desítky lidí. Starosta města Martin Kadrnožka ocenil v úvodu zájem týneckých obyvatel o místo, kde žijí: „Jsem rád, že jste přišli, jsem rád, že Vám naše město není

lhotečné.“ Dále připomněl, že Týnec chce být opravdu Zdravým městem, které se rozvíjí ve spolupráci s občany, kteří tvoří jeho budoucnost. „Během prvního podobného setkání před čtyřmi lety jste nejvíce volali po rozšíření kapacity školy a nové tělocvičny. Povedlo se. Máme jednu z nejmodernějších tělocvičen a nově přistavenou školu. Věřím, že nápady, náměty, které dnes vzejdou z tohoto fóra, také nezůstanou jen na papíře, a ty, které považujete za nejdůležitější, do stanou co nejdříve reálnou podobu,“ dodal Martin Kadrnožka.

U osmi pracovních stolů, které byly rozděleny na oblasti – životní prostředí, sociální a zdravotní služby, školství, doprava a bezpečnost občanů, volný čas a kultura, veřejný prostor a architektura, občan a úřad a stůl mladých – probíhaly živé diskuse, padaly nápady, jak něco zlepšit, ale i pochvaly, co se v té které oblasti daří. Jednoznačně nejvíce hlasů ze všech námětů dostal spolkový dům a koupaliště. To ve městě chybí. Zajímavý byl i nápad týkající se životního prostředí – požadavek na obnovu starých katastrálních cest, doplnění stromořadí a obnova studánek. Za pozornost stojí také přání posunout železniční zastávku v Peceradech blíž k Týnci. A i zástupci nejmladších se ozvali.

Dětem ve městě chybí diskotéky a akce pro teenagery, zpřístupnit pro veřejnost chtějí všechna týnecká hřiště.

Zazněly nejenom návrhy, jak v Týnci zpříjemnit život všem, ale i pochvaly a zhodnocení, proč se ve městě dobře žije. Obyvatelé vítají existenci knihovny, bohatou občanskou vybavenost a aktivní a komunikativní úřad, krásnou přírodu, dobrou dopravní dostupnost i lékařskou péči, bezpečné prostředí. Občané jsou hrdí na své město i díky jeho vzhledu, uvědomují si krásu starého Týnce, jeho historickou hodnotu a genius loci.

Zdravý Týnec nad Sázavou je opravdu dobrým místem pro život.

lm

Nová protipovodňová opatření ochrání město Sázavu před velkou vodou

Foto Vladimír Trmal

Foto Vladimír Trmal

Foto Vladimír Trmal

Protipovodňová opatření na řece Sázavě byla provedena v rámci programu Ministerstva zemědělství „Podpora prevence před povodněmi III“. Vlastní stavební práce proběhly od března 2017 do srpna 2019 a vyžádaly si náklady ve výši 86,6 milionu Kč, z nichž 46,4 milionu Kč představovala státní podpora, 35,4 milionu Kč investoval státní podnik Povodí Vltavy a 4,8 milionu Kč samotné Město Sázava, které bylo navrhovatelem opatření.

„Přestože v současné době řešíme především problémy spojené se suchem, ochranu našich měst a obcí před povodněmi nepodceňujeme. Každoročně do ní investujeme více než půl miliardy korun. Nadále podporujeme vznik dalších opatření prostřednictvím čtvrté etapy programu podpory prevence před povodněmi, která navazuje na úspěšné předchozí etapy realizované již od roku 2002. Jsem rád, že se vodohospodářům tady na Sázavě podařilo překonat řadu technických úskalí. Díky tomu vzniklo dílo, které poskytne obyvatelům města potřebnou ochranu před velkou vodou,“ uvedl ministr zemědělství Miroslav Toman.

„Koncepte protipovodňové ochrany města Sázavy spočívá v kombinaci zkapacitnění průtočného profilu toku, protipovodňových hrází a zdí, kdy část linie protipovodňo-

vé ochrany má podobu mobilního hrazení, a obnovy původního koryta řeky na pravém břehu. Účelem těchto opatření je ochrana částí intravilánu města Sázavy na pravém i levém břehu řeky, a to až před stoletou povodní, která představuje průtok 636 metrů krychlových za vteřinu. Ochráníme tak téměř 70 hektarů plochy města na pravém břehu řeky a přes 28 hektarů na levém břehu, 72 staveb a život a majetek více než 200 obyvatel města,“ řekl v souvislosti s otevřením protipovodňového opatření generální ředitel státního podniku Povodí Vltavy Petr Kubala.

Jedná se o úsek vodního toku v říčním km 53,532–54,258. Součástí opatření na ochranu před povodněmi je také ochrana proti vodě z levostranného přítoku řeky Sázavy – Dojetřického potoka. V rámci prací bylo také obnoveno původní koryto řeky Sázavy na pravém břehu, čímž se zvýšila kapacita příčného profilu v údolí Sázavy na cca 80 m/s při průchodu stoleté povodně.

Ochrana území levého břehu – Na Závrtku – představuje liniové protipovodňové opatření, jehož návrh byl ovlivněn prostorovými možnostmi a zejména lipovou alejí na současném břehu. Výslednou variantou je nahrazení šikmého břehu nábrežní zdí, která je umístěna mimo kořenový systém stromů. Celková délka linie je asi 300 m. Podzemní

stavbu tvoří stěna z ocelových štětovic pro omezení průsaků do chráněného území šterkovými vrstvami. Na ní je postavena železobetonová tížná zeď s kamenným obkladem a stabilizací základu kamenným záhozem a dlažbou. Nábrežní zeď tvoří pevnou protipovodňovou zábranu i ochranu proti pádu osob do koryta toku. Dále jde na levém břehu o linii navazující na předchozí protipovodňovou zeď, jejíž součástí je také technické řešení na Dojetřickém potoce. Vzhledem k potřebě většího převýšení koruny zdi nad terénem je zeď doplněna mobilním hrazením. Součástí tohoto stavebního objektu jsou mobilní hrazení v křížení s místní komunikací.

Ochrana území pravého břehu – Pod mostem – je provedena formou protipovodňové hráze s celkovou délkou přes 600 m a výškou do cca 6 m. Součástí jsou také železobetonová zeď a gabionová stěna, které řeší lokální pozemkové problémy v místech, kde by půdorysně široká hráz zasáhla do pozemků s nemožností jejich zajištění. Protože hráz probíhá okolo městského sportoviště, byla doplněna o atypické schodiště umožňující přechod přes hráz. Komunikace na pravém břehu zajišťuje přístup na nově vzniklý ostrov mezi korytem řeky Sázavy a obnoveným původním korytem. Celková délka komunikace je 150 m s šířkou 5 m.

Hugo Roldán

Sázavská komunita 55+

Hned na začátku musíme říci, že to není spolek pouze pro ty, kteří dosáhli tohoto věku, ale pro všechny, kteří mají dobrý pocit ze setkávání, výletů a posezení v partičce jakéhokoli věku. Prostě pro lidi, kteří chtějí změnu ve svém dosavadním životě, nebo zkrátka jen nebyť sám.

O co nám v naší KOMUNITĚ jde? Chceme zlepšit život v sousedství, společně tvořit, sdílet zážitky z výletů a procházek po okolí. Víme, že mezilidské vztahy jsou velice důležité a 55 let jsou ta správná léta, kdy už ledacos o životě víme a ještě nejsme staří, nebo už seniory jsme, ale nic nám nebrání podělit se o vzpomínky. Chceme se zajímat o nové věci a navzájem se setkávat. Kupříkladu výlet na hrad Český Šternberk se nám moc vydařil a noční prohlídka byla jako z pohádky.

Město nám vyšlo vstříc a naše aktivity podporuje, my si této podpory moc vážíme a oplácíme tím, že děláme Sázaváky šťastnějšími. V současné době máme za sebou mnoho návštěv u sázavských seniorů. Stačí se odhodlat a nechat pozvat na kávičko, zábava přijde sama spolu se vzpomínáním a vyprávěním. U domácích koláčů (které si zúčastněné dámy pokaždé přinesou a vymění si recepty) a vína si leckdy i zazpíváme.

Snažíme se plnit přání lidem, kteří Sázavu milují tak jako my. Většinou není potřeba finančních prostředků, ale dobrých nápadů a chuti udělat radost. Podařilo se například instalovat „knihobudku“, kam lidé mohou odkládat své knihy, které již nechtějí, jiné si zapůjčit a po přečtení vrátit, nebo si je nechat.

V nastávajícím podzimu chystáme výlet, koncert i tvoření, přípravy jsou v plném proudu. A na Vánoce už malinko myslíme také. Vánoč-

ní čas je kouzelný, láska je všude kolem a my se ji snažíme zachytit a nasměrovat k našim blízkým, kamarádům a známým.

Moc děkujeme spoluorganizátorkám a hlavně všem, kteří mají chuť se setkávat a být součástí KOMUNITY 55+ v Sázavě.

Ivana, Yvona, Lenka

Jan Krůta: Snažím se péct dobrý chleba

Učitel, sportovec, spisovatel a básník, textař, scénárista, muzikant, nakladatel, blogger... Jan Krůta ovládá mnohem víc než jen oněch zmíněných „devatero řemesel“, pekařina ale mezi nimi není. Kdeže tedy je ten chleba z titulku článku, ptáte se? „Hra a kreativita jsou můj osud. Postupně jsem musel zapomenout na aktivní sport, na hraní na všechny možné nástroje, na komponování, zůstalo psaní, protože vysálo čas všem ostatním aktivitám. To byla a je moje cesta. Peču ten chleba,“ popisuje s nadsázkou to, co je alfou a omegou jeho života. A ještě víc prozradil v následujícím rozhovoru.

Z kantora novinářem a nakladatelem

Toužil jsem studovat angličtinu a češtinu. Ale táta měl pošramocený politický profil, takže studium na filozofické fakultě nepřicházelo v úvahu. Protože jsem hodně sportoval, nakonec jsem se přihlásil na pedagogickou fakultu obor čeština – tělesná výchova. Po dokončení jsem nastoupil na rok do školy v Trhově Štěpánově a potom jsem tři roky učil češtinu, tělocvik a hudebku v Týnci nad Sázavou.

Moc mě to bavilo, ale při tom jsem už vystupoval v Praze ve Viole, Umělecké besedě apod. se svými písničkami, literární časopisy tiskly moje básničky. Z kantořiny mě v roce 1970 vyhodili za to, že jsem učil děti písničku „Běž domů, Ivane“ (pozn.: častuška Jaromíra Vomáčky reagující na příchod okupačních vojsk v roce 1968). Vypadalo to se mnou blbě. Staří rodiče, na cestě první syn, opravoval jsem dům v Poříčí nad Sázavou a najednou jsem byl bez práce. Ale pomohli mi dobří lidé, tajně mi dali můj „podělaný“ kádrový materiál, abych mohl spálit, a v Mladé frontě se o mém vyhazovu nic nedozvěděli. Po pár měsících externího psaní jsem se dostal do Mladého světa a s novinářinou jsem pak po mnoha letech skončil jako šéfredaktor časopisu Sluníčko. Ještě půl roku před listopadem 1989 jsme s kamarády Michaelem Kocábem a Martinem Kratochvílem založili firmu Bonton, byl jsem prvním ředitelem, hned po revoluci jsme rozjeli natáčení desek a natočili v první soukromé produkci film Tankový prapor. Od roku 1992 jsem pracoval ve své firmě Arcadia Art Agency, která se věnovala reklamě a nakladatelství. Literatura ani psaní textů ale většinou nikoho neuživí...

Spisovatel, nebo textař?

V obou disciplínách jste závislý na někom dalším, kdo knihu vydá nebo písničky zpí-

vá. Texty písniček se v současnosti z 90 % píšou na hotovou hudbu. Při psaní písňových textů jste tedy závislý na autorovi hudby, na vkusu, orientaci a individualitě interpreta. Občas říkám, že textař je prostitutující včelka. Naopak při psaní literatury jste sám sobě šéfem. Ale pokud chcete svým románem nebo poezií někoho oslnit, musíte se ke čtenáři dostat.

Dříve jste musel najít nakladatele, dnes je daleko více možností publikování díky sociálním sítím. Nicméně ani sto „lajků“ pod vaší básničkou neznamena, že ta poezie je za každou cenu dobrá. A to, čemu se dříve říkalo literární kvalita, se dnes často měří její tržní hodnotou. Spisovatel pomalu musí „šaskovat“ v nějakých kuchařských show, aby vůbec někdo poznal, že ještě žije a vydává knihy. Navíc je teď doba obrázků, výkřiků a sloganovitých sdělení. Proto je třeba vážit si každého, komu se nedělá výrazka při pohledu na knihu. Nemá smysl nad tím lomit rukama. Nemá smysl se vlichocovat. Já se prostě snažím „péct dobrý chleba“. A nade vše si vážím tvůrčí svobody. Několik knížek mi zkazil nakladatel. Šetří se na nepravých místech, v nakladatelstvích často sedí dileťanti, kterým nakladatel dává co nejnížší plat. Proto pokračuji ve vydávání svých knížek ve svém nakladatelství. Proto si vždycky na vydání dopsané knížky musím jinou práci vydělat. Pak si mohu užít té krásné svobody, tedy zvolit si svého ilustrátora, svého grafika, domyslet si knihu do detailu sám a pak se těšit z její podoby, za kterou si všimnu.

Chycen v síti

Od samého začátku sociálních sítí bloguji, vymýšlím a administruji velké portály, jako byl Peprnet, Vanilka, Můžeš a naposled Břejle. Teď dokončuji vývoj úplně nového portálu s e-shopem, který se jmenuje Krutibrko. cz. Na Facebooku mám několik stránek, ta nejživější se jmenuje Jan Jazík Krůta, další jsou Dobrý den, Poříčí nad Sázavou, Břejle, Můj domov – můj svět atd. Se čtenáři pravidelně komunikuji, jsem s nimi v denním kontaktu, o letošních prázdninách jsem tam například publikoval Jazzikův prázdninový deníček, denní sloupec úvah, fejetonů, poznámek, ukázek z vydaných nebo připravovaných knih.

Akademie dobrého psaní

Jazyková kultura se pro nás starší valí někam do propasti, ale kdo by ji asi měl hlídat? Jazyk se mění i díky technologiím, přichází obrovská demokratizace v komunikaci, ukažte mi někoho, kdo nepíše smsky, stejná demokratizace přišla s fotičkami mobily. Nasekáte tisíce obrázků. To by bylo, aby se jeden nepovedl parádně. Kde jsou ty nervy, kdy jste na reportáži nafotil něco, co muselo jít do tisku, a vy jste deset dní čekal, až film někdo vyvolá a nazvštějuje a vy teprve pak s hrůzou zjistíte, že použitelná je jedna nebo dvě fotky a už se nedá nic zopakovat a opravit.

Úroveň mluveného i psaného projevu mi ale přesto nedává spát. Profesionálně se jimi zabývám v Radě Českého rozhlasu nebo v Ochraněm svazu autorském. Vyučoval jsem a vyučuji na konzervatoři nebo soukromě ve své Akademii dobrého psaní. V hodinách podle zájmu studentů a klientů věnujeme určitou část hodin buď tvůrčímu psaní, nebo reklamním textům, novinářským žánrům nebo základům tvorby písňového textu.

Jsem workoholik. Abych stihl normální práci v redakcích, psal jsem knihy, scénáře a texty po nocích a desítky let jsem spal čtyři hodiny denně. Zapomenout nechci na nic, co jsem v životě udělal. Co jsem si navařil, to si sním.

Můj domov – můj svět

Narodil jsem se v benešovské porodnici, od malička jsem bydlel v Poříčí nad Sázavou. Doby, kdy jsem kvůli svým profesím musel přes týden žít v Praze, se překulily zase do domku v Poříčí nad Sázavou.

Spoustu let jsem se připravoval a posledních šest let pracuji na třech velkých výpravných knihách Můj domov – můj svět. Vždycky říkám, že jsou to knihy pro lidi, kteří neměli štěstí na dobré učitele dějepisu. Jedná se o velký přehledník historie světové, české a benešovského regionu. Tím regionem myslím území od Podblanicka po řeku Sázavu. Od roku jedna století po století, rok po roce sleduji, co se kolem lidí dělo. Zaznamenávám to v dobových dokumentech, kronikách, novinových zprávách, citacích, denících atd. Jednotlivé události glosuji a prokládám úvahami a eseji. Všechno je proloženo stovkami obrázků. V knihách jsou zaznamenány události ve více než dvou stovkách vesnic a měst našeho regionu. V recenzích se píše, že je to unikátní tvar, který dává do souvislosti „velké dějiny“ s těmi „malými“, každodenními, jsou svědectvím o tom, jak se velká slova panovníků měnila a měnila při dopadu na „obyčejnou hlavu“, na bezejmenného obyvatele vesniček od horního Posázaví až k soutoku s Vltavou, od Sázavy až za Blaník. Historie není nic nedotknutelného. I ta Vaše začala právě před chvílí...

jt

Jan Krůta

Na svém kontě má asi 1 300 textů pro 85 zpěváků a kapel. Spolupracoval na muzikálech Klavíro na čarodějnice, Box o druhé zuby a Robinson Crusoe. Napsal 33 knih, mimo jiné sbírku poezie Lítali jsme do nebes (nahore a dole bez), příběhy a fejetony z dalekých cest Krutí brko: Dopisy z Tramtarie, dětské básničky a pohádky Povídaní na psí stráni, klukovskou fotbalovou knížku Vyhrávat potichu nebo román Sextenze. Vydal dva díly výpravné historické knihy Můj domov – můj svět a v současnosti pracuje na její závěrečné třetí části. Chystá se také vydat Krutí brko: Kousky času.

Opravy v Sázavském klášteře a archeologické nálezy v kostele sv. Prokopa

Oprava Svatoprokopského poutního areálu v Sázavě pokračuje. V rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) je revitalizován celý poutní areál v majetku a správě Římskokatolické farnosti Sázava. Projekt zahrnuje čtyři části: opravu kostela sv. Prokopa, restaurování, konzervaci a opravu gotického torza nedostavěného kostela s věží, opravu fary proti kostelu a v příštím roce se začne pracovat na parkové úpravě prostoru mezi kostelem a farou pod gotickými oblouky.

Opravy, které na základě projektu ateliéru Studio acht provádí odborná památkářská firma Gemaart, probíhají úspěšně a v termínu. Nejdále postoupily rekonstrukční práce na faře, poměrně intenzivně se pracuje v kostele sv. Prokopa. K závěru se chýlí restaurátorské práce na západním portále kostela a na gotických pilířích. V srpnu začala oprava gotické věže.

Archeologické objevy v kostele sv. Prokopa

V kostele sv. Prokopa byla odkryta podlaha v kryptě a po odstranění betonové nášlapné vrstvy a podkladů z 50. let 20. století nastoupili archeologové ze středočeského pracoviště Národního památkového ústavu. V kryptě byla odkryta původní středověká úroveň, která byla poškozena jen na několika místech zásahy z období barokní přestavby

a úprav v 50. letech 20. století. Ve východní části krypty (směrem k řece) před stávajícím oltářem byly vykopány základy původního oltáře. Velmi zajímavé také je, jak byla gotická krypta založena.

Východní část krypty má vnější gotické opěráky, které jsou stejné jako zdivo mezi nimi usazený do lože vysekaného v původním skalním srázu do řeky. Naopak západní část krypty (pod schodištěm) je založena přímo na urovnaném povrchu skalnatého podloží. Stavitelé tak vyřešili problém, kdy krypta je v místě, kde se ostrožna, na níž je založený Sázavský klášter, začíná prudce svažovat k řece. Po vybudování obvodového zdiva a středového pilíře byla krypta uzavřena klenbou s klínovými žebry stojícími uprostřed krypty na zmíněném centrálním pilíři a na vnějších krajích na příporách v obvodovém zdivu. Východní část byla pak vyrovnána násypem kamení a hlíny, na kterém ležela původní podlaha.

V prostoru barokního depozitáře nad sakristií v jižní lodi kostela (směrem ke klášteru) se po sejmutí dřevěné podlahy a násypu pod ní našly v koutech místnosti zajímavé gotické prvky. Zejména jde o poměrně zachovalá čela gotických kleneb, výběhy žebířů a omítky, které byly součástí interiéru původní gotické sakristie. Ta byla

podobně jako původní gotický kostel vyšší než dnes.

Tajemství makovice

V srpnu byla snesena pozlacená makovice z malé sanktusní věžičky na kostele sv. Prokopa. Uvnitř plechové makovice byla sklenička, pravděpodobně z produkce zdejších sklárů. Na volném listu z okresního soudu v Uhřetěších Janovicích je špatně viditelným písmem zpráva jednoho z dělníků, kteří pracovali na opravě střechy a věžičky na kostele sv. Prokopa. Ze špatně čitelného písma se zdá, že dopis vznikl v roce 1949.

Další postup prací

Po zdokumentování a zakonzervování nálezu se bude pokračovat v pracích na kryptě včetně podlahy. Krypta by měla být podle návrhu Ing. Hlaváčka projasněna světlejší podlahou a nadále by měla zůstat kaplí a duchovním centrem kostela sv. Prokopa. Prostor nad sakristií by se měl stát zimní kaplí a měl by tam být instalován upravený barokní oltář sv. Barbory, který pravděpodobně stával na boční straně v kostele sv. Martina ve staré Sázavě. Po předání kostela do péče obce na konci 60. let 20. století byl rozebraný poškozený oltář uložen u sv. Prokopa a stal se součástí inventáře tohoto farního a poutního kostela.

Když vše půjde podle plánu, měla by být obnova Svatoprokopského poutního areálu (farní části) v Sázavském klášteře završena koncem roku 2020.

*P. Radim Cigánek,
farář u sv. Prokopa v Sázavě*

Za kulturou do Benešova

Stejně jako v minulých letech se prázdniny v Benešově nesly ve znamení tradiční akce Benešov City Live. Máme za sebou již čtvrtý ročník tohoto oblíbeného letního multižánrového festivalu na Masarykově náměstí. Kromě místních účinkujících přijeli i hosté, kteří svým vystoupením přilákali na benešovské náměstí velké množství lidí.

S novým školním rokem město Benešov ve spolupráci s KIC Benešov připravilo kulturní program pro všechny věkové kategorie od tanečních kurzů, divadelních představe-

ní až po koncerty a akce pro rodiny s dětmi. V tomto roce si připomínáme výročí 30 let od sametové revoluce. Při této příležitosti se 11. listopadu v KD Karlov Benešov uskuteční koncert Michala Prokopa a hudební skupiny Framus Five. V průběhu měsíce listopadu si mohou návštěvníci akcí probíhajících v KD Karlov prohlédnout také výstavu fotografií a dokumentů vztahujících se k tomuto významnému výročí.

V neděli 3. listopadu se mohou malí diváci těšit na představení Pat a Mat jedou na do-

volenou v KD Karlov Benešov. V listopadu spolupřátáme divadelní představení Cave-woman a koncert Jakuba Smolíka s hostem Petrem Kolářem. Ve čtvrtek 28. listopadu do Benešova zavítají dvě známé herecké osobnosti, Eva Holubová a Bohumil Klepl, kteří v KD Karlov uvedou oblíbenou divadelní hru Patrika Hartla Líbaňky na Jadranu.

Všechny kulturní akce, které připravuje město Benešov ve spolupráci s KIC Benešov, najdete na www.kicbenesov.cz nebo na facebooku.

Ivana Nováková

Seznam partnerů Místní akční skupiny Posázaví a jejich kontaktní údaje k 1. 10. 2019

Název subjektu	Sídlo/adresa trvalého bydliště	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení
Fyzická osoba bez IČ – občan			
Adriana Ondračková	Týnec nad Sázavou, K Náklí 94, 257 41	Adriana Ondračková	služby
Ing. Alois Maceška	Votice, Kapliřovo náměstí 17, 259 01	Ing. Alois Maceška	cestovní ruch
Ing. Lucie Onderčaninová	Chrást nad Sázavou 199, Týnec nad Sázavou, 257 41	Ing. Lucie Onderčaninová	služby
Mgr. Veronika van der Ent	Neveklov, Na Leškově 238, 257 56	Mgr. Veronika van der Ent	vzdělávání
Nestátní neziskové organizace			
Cesta integrace, o.p.s.	Říčany, Masarykovo náměstí 6/17, 251 01	Mgr. Alena Radová	sociální oblast
Historický klub z.s.	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	Václav Pošmurný	historie, kultura a památky
Lidem blíž z.s.	Řehovice 21, Maršovice, 257 56	Ing. Hana Bačíková	děti, rodina, sociální oblast
Mateřské centrum Hvězdička, z.s.	Benešov, Vančurova 1146, 256 01	Ing. Jana Čechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
MC Kulíšek	Bystřice, Ješutovo náměstí 115, 257 51	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Náplava Sázavy, spolek	Kamenný Újezdec 30, Kamenný Přívoz, 252 82	Věra Weinerová	kultura a památky
Ochrana fauny ČR o.p.s.	Hrachov 13, Svatý Jan, 262 56	Pavel Křížek	ekologie, děti, ochrana přírody
RUAH o.p.s.	Benešov, Tyršova 2061, 256 01	Mgr. Marta Vacková	sociální oblast
Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	Benešov, F. V. Mareše 2056, 256 01	Mgr. Pavla Fleischhansová	sociální oblast
Římskokatolická farnost Benešov	Benešov, Na Karlově 92, 256 01	Roman Lutz	církev
Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice	Senohraby, Příčná 61, 251 66	Vladimír Havelka	kultura a památky
Sdružení rodičů při Gymnáziu Benešov z.s.	Benešov, Husova 470, 256 01	Ing. Vladimír Babka	děti a mládež, vzdělávání
Sdružení SPORT, z.s.	Tloskov 1, Neveklov, 257 56	PhDr. Radka Jiroušková	děti, rodina, sport
Spolek Mateřské centrum Motýlek, Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Okružní 520, 257 41	Ing. Kateřina Pikousová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
SPOLEK POSÁZAVSKÝ PACIFIK	Čerčany, Havlíčkova 445, 257 22	Šárka Šarfová	kultura a památky
Statek Vlčkovice, o.p.s.	Vlčkovice 1, Neustupov, 257 03	Jan Počepický	sociální oblast
TSK SALTA Benešov	Struhařov 68, 256 01	Karel Maršálek	kultura, děti, sport
ZÁŠKOLÁK, z.s.	Postupice, Školní 153, 257 01	Jana Jišová	děti a mládež, vzdělávání
Život v Hradci a okolí - spolek	Hradec 1, Stříbrná Skalice, 281 63	Ing. Evžen Zeman, CSc.	kultura a památky
Podnikatelé			
Bisport s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Jaromír Biolek	cestovní ruch
ELTSEN a.s.	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	Ing. Jiří Stibůrek	cestovní ruch
Hotel Všetice s.r.o.	Všetice 6, Netvořice, 257 44	Karolína Mikšíková	cestovní ruch, zemědělství
Jan Mejšnar	Benešov, Pražská 295, 256 01	Jan Mejšnar	sociální oblast
Jiří Sternberg	Jemniště 1, Postupice, 257 01	Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství
Miroslav Němec	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	Miroslav Němec	cestovní ruch
Miloslav Perníček	Heroutice 1, Neveklov, 257 56	Miloslav Perníček	cestovní ruch, zemědělství
Obce a města			
Obec Čerčany	Čerčany, Václavská 36, 257 22	Ing. Jitka Pawingerová	veřejná správa
Obec Hradištko	Hradištko, Chovatelů 500, 252 09	Lucie Hašková	veřejná správa
Obec Kamenný Přívoz	Kamenný Přívoz 285, 252 82	Jiří Patera	veřejná správa
Obec Kozmice	Kozmice 12, Benešov, 256 01	Helena Matoušková	veřejná správa
Obec Krhanice	Krhanice 46, 257 42	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa
Obec Křečovice	Křečovice 9, Neveklov, 257 56	Robert Nečas	veřejná správa
Obec Lešany	Lešany 23, Netvořice, 257 44	František Ludvík	veřejná správa
Obec Stranný	Stranný 39, Neveklov, 257 56	Josef Červ	veřejná správa
Město Benešov	Benešov, Masarykovo náměstí 100, 256 01	Mgr. Zdeněk Zahradníček	veřejná správa
Město Bystřice	Bystřice, Dr. E. Beneše 25, 256 01	Mgr. Martina Trochová	veřejná správa
Město Jílové u Prahy	Jílové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	Jiří Zápál	veřejná správa
Město Neveklov	Neveklov, nám. Jana Heřmana 80, 257 56	Ing. Michal Hašek	veřejná správa
Město Sázava	Sázava, Náměstí Voskovce a Wericha 356, 285 06	Ivan Koldcsiter	veřejná správa
Město Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	Ing. Jan Vrhata	veřejná správa
Město Votice	Votice, Komenského 700, 259 17	Mgr. Jiří Čáp	veřejná správa
Městys Kácov	Kácov, Jirsíkova 157, 285 09	Mgr. Soňa Křenová	veřejná správa
Městys Maršovice	Maršovice 89, 257 55	Mgr. Bohumil Ježek	veřejná správa
Městys Netvořice	Netvořice, Mírové náměstí 19, 257 44	Monika Šlehobrová	veřejná správa
Svazky obcí			
CHOPOS	Chotýšany 54, 257 28	Ing. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí
Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Voticko	Votice, Komenského náměstí 700, 259 17	Ing. Lucie Krubnerová	společné aktivity obcí
Státní organizace			
Lesy České republiky, s.p.	Benešov, Želetinka 12, 256 01	Ing. Petr Kjučukov	lesy
Školy			
Gymnázium Benešov	Benešov, Husova 470, 256 01	Mgr. Roman Hronek	vzdělávání

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zpravodaj Posázaví > Číslo 2 – Ročník 2019 < Za informace uvedené v článku jsou odpovědní jejich autoři. Fotografie jsou z archivu Posázaví o.p.s. a od dopisovatelů. Šéfredaktorka PhDr. Jaroslava Tůmová (jt), tel.: 602 216 637. **Posázaví o.p.s.** • kancelář Masarykovo náměstí 1, 256 01 Benešov. Své dotazy, připomínky a příspěvky můžete zasílat na e-mail: tumova@posazavi.com. **MK ČR E 15860**